

Rapport van bevindingen
Onderzoek zwembad Ny Sudersé

Opdrachtgever: Rekenkamercommissie De Fryske Marren
Datum: 16 oktober 2020

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
1.1 Vraagstelling en aanpak.....	2
1.2 Leeswijzer	3
2 Totstandkoming	4
2.1 Voorgeschiedenis	4
2.2 Keuze voor combinatie strandpaviljoen en zwembad.....	5
2.3 Aanbesteding.....	6
2.4 Keuze voor opdrachtnemer zwembad	7
2.5 Overdracht contract aan Mondeel	7
3 Vastgelegde afspraken in de overeenkomst	10
3.1 Vergoedingen	10
3.2 Voorwaarden	11
3.3 Verantwoording.....	14
3.4 Afwijkingen en aanvullingen contract	14
3.5 De onderhoudsovereenkomst voor het strand	15
3.6 Openbaarheid stukken	17
4 Uitvoering en verantwoording in de praktijk.....	19
4.1 Uitvoering in de praktijk	19
4.2 Verantwoording en communicatie met raad	19
4.3 Ingediende verantwoordingen	25
4.4 Verantwoording in gesprekken	30
4.5 Wijziging minimumvoorwaarden	30
5 Samenvatting bevindingen	32

1 | Inleiding

Op 10 februari 2020 is door de fracties CDA, VVD, PvdA en GroenLinks in een brief aan de rekenkamercommissie verzocht om onderzoek uit te voeren naar de afspraken die zijn gemaakt met dhr. Xxx over het schoonhouden van het strand Lemmer en de totstandkoming van het zwembad Ny Sudersé. Onderzoeksonderwerpen die door de fracties genoemd worden zijn: de totstandkoming van het dossier, de gemaakte afspraken, verplichtingen en besluitvorming tussen alle betrokken partijen en de manier waarop de gemeenteraad betrokken en geïnformeerd is.

De rekenkamercommissie heeft gehoor gegeven aan deze oproep en heeft bureau Byond gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het dossier Ny Sudersé.

1.1 Vraagstelling en aanpak

In dit onderzoek staan de volgende vraagstellingen centraal:

- *Welke afspraken zijn er vanaf het moment van de nieuwbouw van het zwembad met (de eigenaar van) Ny Sudersé en eventueel aanverwante organisaties gemaakt en welke afspraken zijn er op dit moment van toepassing? Hoe, door wie en wanneer zijn deze afspraken gemaakt en vastgelegd?*
- *In hoeverre is voldaan aan de gemaakte afspraken?*
- *Hoe is invulling gegeven aan verantwoording aan en controle door de gemeente?*
- *Hoe is de gemeenteraad door het college betrokken en geïnformeerd over dit dossier?*
- *Wat heeft de gemeenteraad met de gedeelde informatie gedaan?*

De hierboven genoemde vragen zullen beantwoord worden aan de hand van interviews met betrokken personen en documentstudie.

Interviews

Voor dit onderzoek is gesproken met:

- De heer J. Wesselius (voormalig wethouder Lemsterland tot aan de fusie naar gemeente De Fryske Marren)
- Mevrouw J. Schouwerwou (voormalig wethouder De Fryske Marren van januari 2014 – december 2018)
- De heer J. Boerland (huidig wethouder De Fryske Marren sinds januari 2019)
- De heren xxx (eigenaar Ny Sudersé vanuit G. J. Mondeel Recreatie BV) xxx (controller);
- Twee betrokken ambtenaren bij het dossier Ny Sudersé.

Documentstudie

Naast bovengenoemde interviews is er ook een uitgebreide documentstudie gedaan, waarbij gebruik is gemaakt van documentatie betreffende de periode van totstandkoming van de afspraken voor de bouw van het nieuwe zwembad tot heden. Dit gaat onder andere om overeenkomsten, raads- en collegedocumenten, ingediende verantwoordingen en (schriftelijke en digitale) communicatie tussen de gemeente en opdrachtnemer

1.2 Leeswijzer

In deze rapportage wordt achtereenvolgens ingegaan op de totstandkoming van Ny Sudersé, waarbij voornamelijk in wordt gegaan op het traject naar het openen van zwembad Ny Sudersé. Vervolgens wordt ingegaan op de afspraken die zijn vastgelegd over onder andere de wijze waarop verantwoording aan de gemeente afgelegd dient te worden en de afspraken uit de onderhoudsovereenkomst. Verder wordt ingegaan op hoe de verantwoording in de praktijk in zijn werk is gegaan en hoe de gemeenteraad hiervan op de hoogte is gesteld. Tot slot is er een samenvattend hoofdstuk geschreven waarin antwoord wordt gegeven op de onderzoeksvragen.

2 | Totstandkoming

2.1 Voorgeschiedenis

Al sinds de jaren '70 heeft de gemeente Lemsterland een gemeentelijk zwembad (zwembad Sudersé). De bouw van het zwembad werd destijds met landelijke subsidiegelden gefinancierd. Hierdoor waren de kapitaallasten in de begroting gering (in 2006 bijvoorbeeld € 18.793,-). Tegelijk was er wel sprake van een exploitatietekort (bij voorbeeld van circa €250.000 in 2003) voor het zwembad.

In 2003 is er op verzoek van de gemeente een exploitatieonderzoek uitgevoerd door Convisie BV. Een van de in het rapport genoemde aanbevelingen heeft betrekking op de leeftijd van het zwembad. Het zwembad Sudersé bestond in 2003 32 jaar en het doen van forse investeringen in een dergelijk zwembad zou leiden tot kapitaalvernietiging, aldus Convisie BV. De benodigde onderhoudskosten, om de accommodatie verantwoord open te kunnen houden namen toe. Daarnaast is in het exploitatieonderzoek geadviseerd om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de realisatie van een nieuw zwembad. Dit haalbaarheidsonderzoek is in 2004 uitgevoerd door Marktplan Adviesgroep. Uit het haalbaarheidsonderzoek komen vier mogelijkheden:

1. Opnieuw een gemeentelijk zwembad van hetzelfde formaat als zwembad Sudersé realiseren;
2. Creëren van gunstige omstandigheden voor een particuliere zwemschool;
3. Het onderbrengen van de zwemvraag vanuit de gemeente Lemsterland bij omliggende/meest nabijgelegen accommodaties in Emmeloord en Joure;
4. Het in samenwerking met een particuliere sportschool realiseren van een zwembad.

De eerste optie zou leiden tot een sterke toename aan gemeentelijke kosten: de investering zou ongeveer €3,5 miljoen zijn. Inclusief alle bijkomende kosten zou dit jaarlijks neerkomen op een resultaat van bijna €500.000 negatief. De tweede optie zou tot gevolg hebben dat er geen aanbod meer was voor recreatief zwemmen, doelgroepzwemmen en zwemverenigingen. Ook de derde optie zou tot gevolg hebben dat twee verenigingen (reddingsbrigade en duikclub) geen goed toekomstperspectief zouden hebben, omdat er in omringende zwembaden weinig ruimte vrij was voor verenigingen. Daarnaast was de verwachting dat in het derde scenario ook het schoolzwemmen, instructiezwemmen en doelgroepzwemmen in het geding zouden zijn, in verband met de extra reistijd voor gebruikers.

Al met al werd het vierde scenario (het in samenwerking met een particuliere sportschool realiseren van een zwembad) als meest passend alternatief gezien dat nader onderzocht zou kunnen worden. Voor zover bekend uit de door de gemeente beschikbaar gestelde documentatie, is hierover geen vervolgonderzoek uitgevoerd, dan wel een besluit over genomen.

Iets later, in 2005, is door de gemeente Lemsterland een uitvraag gedaan voor het realiseren van een strandpaviljoen bij Lemmer. Destijds heeft de gemeente in samenwerking met Rijkswaterstaat en Wetterskip Fryslân in het project 'Strandzone' het strandgebied opgeknapt.

Zo is de dijk opnieuw aangelegd en is het idee ontstaan om een strandpaviljoen in dit strandgebied te realiseren.

Op de uitvraag hebben drie partijen plannen ingediend. Aan al deze partijen is het plan echter niet gegund, omdat ze onder andere de financiering niet rond konden krijgen, aldus de destijds betrokken ambtenaar.

2.2 Keuze voor combinatie strandpaviljoen en zwembad

Op een later moment in 2005 heeft de heer xxx (F. Vaartjes Holding BV) kenbaar gemaakt dat hij een paviljoen wil realiseren gecombineerd met een zwembad. Dit was twee vliegen in één klap, aldus betrokken ambtenaar: invulling van het strandpaviljoen en de realisatie van een zwembad.

In december 2005 heeft dhr. Xxx het plan in een gesprek met de gemeente nader toegelicht. In januari 2006 maakt de gemeente aan de heer Xxx kenbaar zijn voorlopige voorstel gekozen te hebben en dit voor te leggen aan de raad. De combinatie van het realiseren van een strandpaviljoen met daarbij een zwembad heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld, aldus de gemeente in een brief aan dhr. Xxx.

De raad heeft vervolgens in februari 2006 kennisgenomen van de plannen voor een strandpaviljoen (met zwembad). Tijdens de raadsvergadering van februari 2006 heeft het CDA een motie 'inrichting strandzone' ingediend. In deze motie wordt het college opdracht gegeven om met dhr. Xxx overeenstemming te bereiken met betrekking tot de zwembadplannen en het resultaat daarvan in april 2006 te delen met de raad. Het college is opgedragen om dit binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden gemeentelijk zwembeleid, zoals verwoord in de memo 'Opties zwembad bij strandpaviljoen of fitnesscentrum' (dd. 20 februari 2006) te doen. De uitgangspunten en randvoorwaarden luiden:

Uitgangspunten gemeentelijk zwembeleid:

1. inroostering van schoolzwemmen van minimaal de onderwijsinstellingen in de gemeente Lemsterland en minimaal op basis van huidige zwemuren en –tijden (circa 9 uren);
2. aanbieden van instructie- en diplomazwemmen;
3. inroostering van de huidige zwemverenigingen op basis van minimaal huidige zwemuren en –tijden (+/- 7 uren p/w);
4. openstelling van het bassin voor overig maatschappelijk gebruik door scholen en/ of verenigingen;
5. aanbieden van doelgroepzwemmen.

Randvoorwaarden:

1. garantie rechtspositie huidig personeel;
2. de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Lemsterland moet binnen het bestaande exploitatietekort blijven (à € 250.000,- p/j);
3. de tarieven van het school- en leswemmen moeten reëel zijn / blijven (tarieven moeten bijvoorbeeld liggen tussen de tarieven van omliggende zwembaden en huidige tarieven zwembad Sudersé);

4. het plan moet voorzien in een instructiebassin, welke geschikt is voor diplomazwemmen en gebruik verenigingen (25 x 10 x 2,20). Eventueel met beweegbare bodem;
5. contract moet afgesloten worden over langere periode;
6. afspraken omtrent onderhoudsverplichtingen.

De motie is tijdens de raadsvergadering aangenomen.

2.3 Aanbesteding

Het college slaagt er niet in om de raad in april 2006 al te informeren over in hoeverre overeenstemming met dhr. Xxx bereikt kan worden. Het college geeft aan meer tijd nodig te hebben, omdat het opstellen van een contract specialistisch werk is, maar ook omdat uitgezocht moest worden of de zwemdiensten direct bij een particulier ondergebracht mogen worden of dat het Europese Aanbestedingsrecht hierop van toepassing is. In mei 2006 wordt Deloitte geconsulteerd met de vraag of de door de gemeente Lemsterland gedefinieerde zwemdiensten onder het Europese Aanbestedingsrecht vallen. Deloitte komt tot de conclusie dat een Europese aanbesteding niet van nut lijkt te zijn, omdat er geen concurrentie kan worden opgeroepen (als een van de uitgangspunten van het Europees Aanbestedingsrecht). Deloitte waarschuwt wel voor enkele risico's die er zijn bij het rechtstreeks gunnen aan dhr. Xxx:

- De accountant zal zich moeten uitspreken over de rechtmatigheid van het tot stand gekomen (subsidie) overeenkomst met de heer Xxx. De rechtmatigheid van de gekozen procedure is derhalve van belang voor het eindoordeel bij het afgeven van de accountantsverklaring
- Een mogelijke berisping van de Europese Commissie bij het naar de mening van de Europese Commissie niet juist toepassen van de Europese Aanbestedingsregelgeving. Het bewijsrecht voor de toepassing van artikel 31, lid 1b ligt bij de gemeente.
- Er alsnog een partij blijkt te zijn die de zwemdiensten van de gemeente Lemsterland had willen uitvoeren en bij de rechter een klacht indient dat hij niet in de gelegenheid is gesteld.

Bij het opstellen van het contract met dhr. Xxx is adviesbureau Marktplan Adviesgroep geconsulteerd. Deze partij zet vraagtekens bij de gekozen constructie en geeft aan dat de constructie wel in strijd is met het Europees aanbestedingsrecht. Twee gemeentelijke juristen hebben vervolgens met beide juristen van Deloitte en Marktplan Adviesgroep gesproken en zijn tot de conclusie gekomen dat het adviesbureau Marktplan gelijk heeft. Daarom is een Europese Aanbestedingsprocedure opgestart voor de realisatie, financiering, het beheer en exploitatie van een strandpaviljoen/horeca en zwembad. In juli 2006 wordt de raad in het raadsvoorstel privatisering zwembad geïnformeerd over de vertraging, omdat de contractvorming tijd kost. In dit raadsvoorstel wordt de raad ook gevraagd om vast te stellen dat renoveren van het huidige zwembad geen optie is en in te stemmen met privatisering van het zwembad. Dit is in het voorstel als volgt verwoord:

1. Vaststellen, dat het renoveren van het bestaande zwembad Sudersé geen optie is, omdat dit leidt tot kapitaalvernietiging;

2. Instemmen met privatisering van het zwembad;
3. Een definitief besluit nemen over de uitwerking van de privatisering zodra er meer duidelijkheid is over de rechtmatigheid en het contract.

In de vergadering van juli 2006 is genoemd agendavoorstel van de agenda afgevoerd. Uit de door ons ontvangen stukken is niet duidelijk of en zo ja wanneer dit raadsvoorstel is aangenomen.

In december 2006 heeft Marktplan Adviesgroep in opdracht van de gemeente een Europese aanbestedingsprocedure opgestart. In de uitnodiging tot inschrijving zijn voorwaarden opgenomen waaraan het zwembad zou moeten voldoen om gebruik te kunnen maken van gemeentelijke subsidie. Deze voorwaarden zijn gebaseerd op de uitgangspunten en randvoorwaarden van het gemeentelijk zwembeleid.

2.4 Keuze voor opdrachtnemer zwembad

Er hebben destijds 10 gegadigden de stukken van de aanbesteding opgevraagd. Er heeft 1 inschrijver deelgenomen aan de aanbesteding: Ballorig Groep (op naam van dhr. Xxx). De selectieprocedure is uitgevoerd door Marktplan Adviesgroep, zij hebben de inschrijving getoetst. De conclusie daarin luidde: *“De ontvangen inschrijving voldoet geheel aan de door de gemeente gestelde uitgangspunten en randvoorwaarden. Tegen deze achtergrond adviseert Grontmij/Marktplan het besluit te nemen de opdracht te gunnen aan Ballorig Groep te Bantega”*.

Op basis van dit advies heeft het college in maart 2007 besloten om een overeenkomst aan te gaan met Ballorig Groep (de heer Xxx). In november 2007 tekenen dhr. Xxx en de gemeente Lemsterland het contract voor ontwerp, realisatie, beheer en exploitatie van het zwembad. Het contract wordt uiteindelijk getekend door F. Vaartjes Holding BV. Op basis van juridisch advies is gebleken dat het mogelijk is om de overeenkomst met F. Vaartjes Holding BV, in plaats van Ballorig Groep aan te gaan, mits Ballorig volledig garant staat. Uit de ons toegekomen stukken wordt niet duidelijk of dit is gebeurd.

Uit de gedeelde stukken blijkt dat in augustus 2009 de raad wordt gevraagd om in te stemmen met een garantstelling voor de bouw van het zwembad. Uit de memo blijkt dat, hoewel de financiering eerder rond was, de bank nu (in verband met de kredietcrisis destijds) nadere eisen stelt aan de lening aan F. Vaartjes Holding BV. De gemeente zou hiervoor garant moeten staan. (Een meerderheid van) de raad stemt in met het voorstel om een garantstelling af te geven.

2.5 Overdracht contract aan Mondeel

Uiteindelijk blijkt in 2010 dat F. Vaartjes Holding BV de financiering toch niet rond kan krijgen en vanaf april dat jaar is gezocht naar een partij die het plan en het contract wil overnemen. Er hebben zich meerdere partijen gemeld als overnamekandidaat. Dit bleken, aldus betrokken ambtenaren, geen serieuze kandidaten.

Dhr. Xxx vernam via de krant dat de bouw van het nieuwe zwembad – waarmee inmiddels een start was gemaakt en grondwerken waren uitgevoerd - niet door kon gaan, vanwege het niet rond krijgen van de financiering door F. Vaartjes Holding BV. Daarop heeft dhr. Xxx contact opgenomen met wethouder Wesselius. Beide partijen benoemen dat het gevoel na het eerste gesprek tussen beiden direct positief was. Na overleg met de bank voor de financiering, besluit dhr. Xxx in onderhandeling met dhr. Xxx te treden voor de overname van het contract. Een eerste gesprek tussen dhr. Xxx en Xxx verliep stroef, waarop de gemeente met dhr. Xxx bemiddelende gesprekken heeft gevoerd. Uit deze gesprekken blijkt dat er sprake was van nog openstaande rekeningen ten laste van F. Vaartjes Holding BV. Toen Xxx bereid bleek daarin tegemoet te willen komen, verliepen de gesprekken voorspoediger. Uiteindelijk hebben de partijen in oktober 2010 onderling een overeenkomst bereikt voor de overname van het plan. Vervolgens heeft de gemeente door een externe partij (Robbe adviesbureau) juridisch laten toetsen of de overeenkomst overgenomen kon worden door een derde partij. Dit bleek het geval te zijn. De overeenkomst kan overgenomen worden, mits er geen wezenlijke wijzigingen worden doorgevoerd in de overeenkomst. Het bureau stelt dat een wijziging wezenlijk is als:

1. door de wijziging meerdere partijen of andere partijen de opdracht interessant zouden hebben gevonden ten tijde van de aanbesteding;
2. de gemeente nieuwe diensten of producten aan de overeenkomst toevoegt, die daarvan geen deel uitmaakten ten tijde van de aanbesteding
3. het zogenaamde economisch zwaartepunt van de overeenkomst verschuift naar de ondernemer. Wat zoveel wil zeggen dat dan de ondernemer meer gaat verdienen dan wat hij zou hebben verdiend bij de oorspronkelijk overeenkomst.

Omdat de wijzigingen die dhr. Xxx wil aanbrengen in de overeenkomst, volgens de jurist, minimaal lijken, schat de jurist in dat er geen sprake is van wezenlijke wijzigingen en dat derhalve de bestaande overeenkomst overgenomen mag worden door een derde partij. Wel wordt geadviseerd de daadwerkelijke wijzigingen nog juridisch te laten toetsen. Uit de ontvangen documentatie blijkt dat na genoemd juridisch advies de gemeente nader in onderhandeling is gegaan over de hoogte van de vergoeding. Blijkens de aan ons toegestuurde documentatie is op deze wijzigingen (waaronder het toevoegen van een overeenkomst voor strandonderhoud) uiteindelijk geen juridische toets gedaan. Ook de destijds betrokken wethouder en ambtenaar kunnen zich niet herinneren dat er nog een juridische toets is gedaan op de wijzigingen die uiteindelijk in het contract zijn aangebracht.

Uit de stukken in het fysieke dossier blijkt dat er discussie is geweest over de hoogte van de vergoedingen. Uit zowel de gesprekken met wethouder en ambtenaren als met dhr. Xxx zelf, blijkt dat de vergoeding zoals die in het originele contract van dhr. Xxx opgenomen was, niet voldoende waren voor dhr. Xxx om het plan volledig over te nemen. De voornaamste redenen hiervoor waren volgens dhr. Xxx dat de kosten voor de bouw aanzienlijk hoger waren komen te liggen dan in het plan van dhr. Xxx. Dit had onder andere te maken met de overnamesom van het plan, een duurzamer verwarmingssysteem, het toevoegen van een glijbaan en een prijsstijging van kosten, omdat de bouw enkele jaren later startte. Tevens is er sprake van een risicodragende exploitatie voor G. J. Mondeel Recreatie BV.

In deze onderhandelingen heeft de gemeente destijds aangegeven niet tegemoet te willen komen aan het verzoek tot een hogere vergoeding voor het gebruik van het zwembad. Reden hiervoor was dat de verwachting van betrokken wethouder destijds was dat de raad daarmee niet akkoord zou gaan en dat dit vermoedelijk zou leiden tot het opnieuw moeten aanbesteden van de diensten. Met als mogelijk gevolg een aanzienlijke vertraging van de bouw, het risico dat de betrokken partij zich zou terugtrekken en dat er geen geschikte partij gevonden zou kunnen worden voor het realiseren van een zwembad.

Om toch tegemoet te komen aan de wens tot een hogere vergoeding is door het college een aanbod gedaan om een onderhoudsovereenkomst op te stellen waarbij dhr. Xxx een vergoeding zou ontvangen voor het strandonderhoud, maar waarbij het daadwerkelijke onderhoud van het strand door de gemeente zou geschieden. Dit aanbod heeft ertoe geleid dat dhr. Xxx en de gemeente een akkoord hebben bereikt over het overnemen van de gehele overeenkomst.

Uiteindelijk is in het contract de initiële vergoeding opgenomen, inclusief indexering (die ook met dhr. Xxx was afgesproken; zie ook volgend hoofdstuk). Daarnaast zijn er enkele afwijkingen en aanvullingen in het uiteindelijke contract aangebracht door het toevoegen van twee sideletters. In de eerste sideletter is de overdracht van het contract van Xxx naar Xxx vastgelegd. In de tweede sideletter zijn de zogeheten afwijkingen en aanvullingen op het originele contract met dhr. Xxx vastgelegd, waaronder de aanvulling dat er in een separate overeenkomst afspraken worden vastgelegd over het onderhoud van het strand. Wat de exacte afwijkingen en aanvullingen van de tweede sideletter zijn, wordt in het volgende hoofdstuk nader toegelicht. Betrokken wethouder en ambtenaar kunnen zich niet meer herinneren of deze afwijkingen en aanvullingen nog juridisch zijn getoetst om vast te stellen of het contract van Xxx kon worden overgedragen aan dhr. Xxx.

Uiteindelijk is in januari 2011 de overeenkomst met G.J. Mondeel Recreatie BV ondertekend.

3 | Vastgelegde afspraken in de overeenkomst

De afspraken tussen G.J. Mondeel Recreatie BV en de gemeente staan beschreven in de volgende documenten:

- Overeenkomst voor het ontwerp, de realisatie, de financiering, het beheer en de exploitatie van een strandpaviljoen / horeca / zwembad
- Uitnodiging tot inschrijving (aanbestedingsdocument het bestek
- Sideletters 1 en 2
- Onderhoudsovereenkomst strandgebied Lemmer

Achtereenvolgens wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot de vergoeding, tot de voorwaarden waaraan de opdrachtnemer dient te voldoen en de afspraken die er zijn gemaakt over de verantwoording. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de wijzigingen die in de sideletter 2 zijn aangebracht ten opzichte van het originele contract. Tot slot wordt beschreven in hoeverre en wanneer deze informatie is gedeeld met de raad.

3.1 Vergoedingen

Hieronder zijn de vergoedingen (excl. BTW) die de gemeente jaarlijks verschuldigd is aan G. J. Mondeel Beheer B.V. weergegeven.

- Opdrachtgever levert gedurende een periode van 25 jaar (tot 1 januari 2036) voor de exploitatie van het zwembadgedeelte jaarlijks een financiële bijdrage. Uitgangspunt voor deze bijdrage zijn de gemeentelijke jaarlasten die voortkomen uit de exploitatie van het voormalige gemeentelijke zwembad Sudersé. Bedoelde gemeentelijke jaarlasten bedroegen €274.000 (prijsspeil 1 januari 2011). De exploitatiebijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd aan de inflatie aan de hand van de CBS consumentenprijsindex alle huishoudens. In 2019 waren de gemeentelijke jaarlasten €309.614,-;
- Daarnaast is overeengekomen dat de gemeente jaarlijks een huurbedrag van €17.500,- betaalt voor het beschikbaar stellen van de sanitaire voorzieningen voor strandbezoekers door dhr. Xxx. Ook dit bedrag wordt geïndexeerd aan de hand van de CBS consumentenprijsindex alle huishoudens. In 2019 ging het om een huurbedrag van €19.775,-;
- De gemeente stelt jaarlijks een bedrag beschikbaar van €3.500,- voor het schoonhouden en dergelijke van de sanitaire voorzieningen van strandbezoekers. Ook dat bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd aan de inflatie aan de hand van de CBS consumentenprijsindex alle huishoudens. In 2019 ging het om vergoeding van €3.954,-.

Bovengenoemde bedragen betreffen dus contractuele verplichtingen en geen subsidies. De eerste gemeentelijke bijdrage zou volgens het contract betaald moeten worden bij de eerste ingebruikname van het zwembad. Alle daarna volgende betalingen vinden jaarlijks plaats met een interval 12 maanden. De eerste betaling heeft plaatsgevonden over september 2012 (opening van het zwembad) tot en met december 2012. Eerder hebben er geen betalingen plaats gevonden.

Naast de hiervoor genoemde vergoedingen is in een afzonderlijke overeenkomst een vergoeding overeengekomen voor de onderhoud van het strand. Deze vergoeding is vastgesteld op €16.000,- (prijspeil 1 januari 2011). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd aan de inflatie aan de hand van de CBS consumentenprijsindex. Deze vergoeding is sinds 2019 komen te vervallen. In paragraaf 3.5 wordt nader ingegaan op deze onderhoudsovereenkomst.

3.2 Voorwaarden

Voor het maatschappelijk gebruik van het zwembad zijn in de overeenkomst de volgende voorwaarden gesteld:

- Het zwembadgedeelte dient op een evenwichtige wijze en op in Nederland aanvaardbare tijden beschikbaar en opengesteld te zijn voor individuen, verenigingen, stichtingen, groepen of andere maatschappelijke instellingen wonende/gevestigd in de gemeente Lemsterland;
- Opdrachtnemer stelt bij de start van de contractperiode geschikte accommodatieruimte beschikbaar aan de verenigingen en scholen die ten tijde van de inschrijving gebruik maakten van het zwembad Sudersé op basis van de toen geldende zwemuren en -tijden;
- Een verzoek om uitbreiding in gebruiksuren door de huidige ingeroosterde verenigingen/scholen respectievelijk andere verenigingen/scholen wordt gehonoreerd, mits inpasbaar in het rooster en in goed overleg tussen gegadigde gebruikers;
- Opdrachtnemer voert minimaal eenmaal per jaar overleg met alle verenigingen en scholen;
- Het zwembadgedeelte dient het algemeen belang. Ter waarborging van dit algemeen belang gelden voor de uiteenlopende gebruikerscategorieën eisen zoals opgenomen in de uitnodiging tot inschrijving. Eventuele overschrijding leidt tot reductie of zelfs gehele beëindiging van de gemeentelijke bijdrage.

In de uitnodiging tot inschrijving staan de eisen per gebruikerscategorieën opgenomen. Deze eisen zijn gebaseerd op het gemeentelijk zwembeleid. De minimumvoorwaarden zijn door de gemeente vastgesteld op basis van 80% van de bezoekersaantallen in 2004. De eisen en minimumvoorwaarden worden hieronder weergegeven:

Criteria	Minimumvoorwaarde
1. Algemene kwaliteitseisen	
• <i>Keurmerk Veilig & Schoon</i>	Geldig certificaat in bezit
2. Maatschappelijk gebruik zwembad	
<i>2a. Zwemverenigingen</i>	
• Gemiddeld aantal uren per week, 46 weken per jaar instructiebassin	10 uur
<i>2b. Onderwijs</i>	
• Bezoekersaantal per jaar	18.000
<i>2c. Onbegeleide activiteiten (vrij- en recreatief zwemmen)</i>	
• Bezoekersaantal per jaar	9.000
<i>2d. Particuliere zwemlessen (jeugd + volwassenen)</i>	

• Bezoekersaantal per jaar	16.000
2^e. <i>Overige begeleide activiteiten (doelgroepzwemmen waaronder puppy-, trim-, 50+, medisch-, aquafitzzwemmen, etc.)</i> • Bezoekersaantal per jaar	3.700

Daarnaast zijn er enkele voorwaarden gesteld aan de tarieven, het personeel (en de overname ervan) en het onderhoud en instandhouding van het zwembad. Deze worden hieronder achtereenvolgens opgesomd:

Tarieven

- Uitgangspunt bij aanvang van de exploitatie zijn de huidige tarieven voor het zwemmen door in Lemsterland gevestigde zwem- en sportverenigingen, scholen en voor het leswemmen. Hogere aanvangstarieven tot een maximum van het tarievenniveau in de omliggende zwembaden zijn uitsluitend mogelijk na goedkeuring van het gemeentebestuur.
- De opdrachtnemer is gerechtigd deze tarieven jaarlijks te indexeren maximaal volgens de CBS consumentenprijsindex voor alle huishoudens.
- De opdrachtnemer is vrij om de overige zwembadtarieven naar eigen inzicht vast te stellen.

Personeel

- De opdrachtnemer is verplicht het in vaste dienst zijnde personeel van het huidige zwembad Sudersé over te nemen.
- Het huidige personeel heeft de ambtelijke status. Voor de overgang naar de private rechtspositie heeft de gemeente een Sociaal statuut gemeente Lemsterland opgesteld.
- Inschrijver conformeert zich door inschrijving volledig aan het bedoelde Sociaal statuut gemeente Lemsterland.
- De opdrachtnemer is altijd verantwoordelijk voor voldoende en in overeenstemming met de activiteit, gekwalificeerd toezichthoudend en/of instructiepersoneel, in verband met de hygiëne en veiligheid van toezicht in het zwembad.

Onderhoud en instandhouding

- De opdrachtnemer is als eigenaar verantwoordelijk voor het volledige onderhoud van het strandpaviljoen, inclusief het zwembadgedeelte. Hij verplicht zich het strandpaviljoen inclusief het zwembadgedeelte voortdurend in goede staat van onderhoud te houden, tenminste in overeenstemming met wet- en regelgeving.
- De kosten voor dit onderhoud komen volledig voor rekening en risico van de opdrachtnemer.
- De opdrachtnemer bekostigt en zorgt voor aanschaf, vervanging en onderhoud van de losse inrichting van het strandpaviljoen, inclusief het zwembadgedeelte. Eventuele latere investeringen gedurende de exploitatie komen eveneens geheel voor rekening en risico van de opdrachtnemer.

In het contract zijn geen concrete minimumnormen gesteld waaraan het onderhoud en instandhouding van het zwembad moet voldoen.

Aanvullende voorwaarden

- De opdrachtnemer stelt het strandpaviljoen schoon en hygiënisch beschikbaar aan haar gebruikers. Bepalend hierin is voor wat betreft het zwembadgedeelte de aanwezigheid van het Keurmerk Veilig & Schoon. De opdrachtnemer zorgt ervoor dat het zwembad het Keurmerk Veilig & Schoon heeft en behoudt.
- De opdrachtnemer zorgt voor het afsluiten van voldoende verzekeringen ter afdekking van de in haar risicosfeer liggende aansprakelijkheden.
- De opdrachtnemer verplicht zich te voldoen aan alle wettelijke voorschriften en regelgevingen, waaronder Drank- en Horecawet, APV, ARBO-wet en geldende CAO, Brandpreventieverordening, Wet Milieubeheer, Bouwbesluit, Warenwet en WHVBZ. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor hygiëne, veiligheid en toezicht in de zwembaden.
- In de concessieovereenkomst worden ontbindende voorwaarden opgenomen respectievelijk een schadevergoedingsregeling (plus boeteclausule) ingeval van wanprestatie door de opdrachtnemer.
- De opdrachtnemer vrijwaart de gemeente Lemsterland voor alle aanspraken, in welke vorm en onder welke benaming ook gedaan, voor zover passend binnen de wet- en regelgeving, die de opdrachtnemer zelf of derden de gemeente zouden kunnen doen gelden als gevolg van het hebben, het gebruiken of het doen gebruiken van het strandpaviljoen.
- Mocht tijdens de looptijd van de overeenkomst blijken dat de opdrachtnemer niet (meer) voldoet aan de in de uitnodiging tot inschrijving gestelde minimeisen, dan behoudt opdrachtgever zich het recht voor deze overeenkomst eenzijdig en per direct op te zeggen. Opdrachtgever is in deze situatie geen schadevergoeding of vergoeding van andere kosten verschuldigd.

Onderaannemerschap

In de uitnodiging tot inschrijving is het volgende opgenomen als het gaat om onderaannemerschap:

- Alle inschrijvers dienen in hun inschrijving aan te geven welk percentage van het werk zij in onderaanneming zullen laten uitvoeren.
- Een combinatie in de vorm van een hoofd- en (een) onderaannemer(s) kan zich aanmelden als één inschrijver. De hoofdaannemer dient de onderaannemers, voor zover mogelijk, bekend te maken. Daarnaast tekent u voor hoofdelijke aansprakelijkheid voor het uitvoeren van de opdracht. Ook de onderaannemer(s) is (zijn) aansprakelijk voor de door de onderaannemer(s) uit te voeren werkzaamheden. Zowel hoofd- als onderaannemer(s) dienen de gevraagde documenten in bijlage 1, 2 en 3 aan te leveren. Ook hier geldt dat zij als geheel dienen te voldoen aan alle voorwaarden en eisen genoemd in de uitnodiging tot Inschrijving.

In het originele plan van dhr. Xxx zou dhr. Xxx zelf het zwembad exploiteren. Dhr. Xxx heeft de exploitatie van het zwembad uitbesteed. Gedurende het onderzoek is ons niet gebleken of dit te voren bekend was bij de gemeente.

3.3 Verantwoording

In de uitnodiging tot inschrijving is een aantal afspraken vastgelegd over de verantwoording en informatieverstrekking van de opdrachtnemer richting de gemeente:

- De informatie-uitwisseling beperkt zich tot het zwembadgedeelte en bevat tenminste:
 - een jaarverslag met alle voor de gemeente (sociaal-maatschappelijke) relevante informatie;
 - een door een accountant aangesteld, krachtens art. 393 lid1 BW2 opgestelde verantwoording van het gebruik en de openstelling van het zwembadgedeelte.
- Afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de door de opdrachtnemer geleverde maatschappelijke prestaties worden getoetst. De opdrachtnemer is verplicht alle door de gemeente gevraagde informatie te verstrekken voor zover deze samenhangt met het in deze Uitnodiging tot Inschrijving omschreven maatschappelijk zwembadgebruik.
- De opdrachtnemer verleent volledige medewerking aan het 1 keer per jaar toetsen van het voldoen aan de in dit licht gestelde minimumvoorwaarden.
- De gemeente voert, indien zij dit wenst, periodiek overleg met de inschrijver over alle voor de gemeente relevante financiële en sociaal-maatschappelijke aspecten van de exploitatie.
- Bij het niet voldoen aan de gestelde minimum voorwaarden, treedt een systeem van schadevergoeding in werking.
- De gemeente kan per geconstateerde afwijking zonder rechterlijke tussenkomst ten laste van de exploitatievergoeding van een opvolgend jaar een boete aan de exploitant opleggen ter hoogte van onderstaande percentages van de jaarlijkse exploitatiebijdrage:

Contractperiode	Schadevergoedingsruimte, uitgedrukt in percentage van de jaarlijkse exploitatiebijdrage
Jaar 1 t/m 5	0
Jaar 6 t/m 10	25
Jaar 11 t/m 15	50
Jaar 16 t/m 20	75
Jaar 21 t/m 25	100

3.4 Afwijkingen en aanvullingen contract

Het originele contract met F. Vaartjes Holding BV is uitgebreid met twee sideletters. In de eerste sideletter is de overdracht van het contract van F. Vaartjes Holding BV naar G.J. Mondeel Recreatie BV vastgelegd. In de tweede sideletter zijn de zogenaamde afwijkingen en aanvullingen ten opzichte van het originele contract met dhr. Xxx vastgelegd. De voornaamste aanvulling zijn de actualisatie van vergoedingen (op basis van de CBS consumentenprijsindex) en een aanvulling over het schoonhouden van het strand.

Actualisatie van vergoedingen

Afgesproken is dat het contract betrekking heeft op de periode van 1 januari 2011 tot 1 januari 2036. In het originele contract ging dit om de periode van 2006 tot 1 augustus 2032. De vergoedingen die de opdrachtnemer ontvangt hebben dan ook betrekking op die periode. De vergoedingen zijn opnieuw geïndexeerd naar het jaar 2011:

- Vergoeding voor exploitatie van het bad van €250.000,- naar €274.000,-
- De jaarlijkse huur van sanitaire voorzieningen voor strandbezoekers van €16.000,- naar €17.500,-
- De jaarlijkse vergoeding voor het schoonhouden van de sanitaire voorzieningen van €3.200,- naar €3.500,-

Gemiddeld is daarmee de vergoeding verhoogd met 9,6%. Dat komt bij benadering overeen met de inflatie op basis van de CBS consumentenprijsindex (9,2%). In het contract is, zoals eerder te lezen, opgenomen dat de prijzen jaarlijks opnieuw worden geïndexeerd aan de hand van de CBS consumentenprijsindex.

Naast bovenstaande verhoging van de vergoedingen is in het aangepaste contract opgenomen dat de jaarlijkse vergoeding van €3.200,-, die de opdrachtnemer aan opdrachtgever verschuldigd zou zijn voor het hebben van twee kiosken en verkooppunten, is komen te vervallen. Deze passage is komen te vervallen, omdat dhr. Xxx geen gebruik wilde maken van een kiosk of een verkooppunt.

Afspraken over gebruik strand

In de nieuwe tekst zijn enkele bepalingen over de positie van de opdrachtnemer met betrekking tot het organiseren van evenementen en het daarbij gebruik van horeca op het strand nadrukkelijker vastgelegd. Daarnaast is in een nieuw artikel vastgelegd dat het college het laatste woord krijgt als opdrachtnemer en een organisator van evenementen onderling geen overeenkomst kunnen bereiken over het gebruik van het strand.

Wijziging in onderhoud van het strand

Naast de actualisatie van de vergoedingen is er een wijziging aangebracht in artikelen over het gebruik van het strand. De belangrijkste wijziging daarin is dat in een separate onderhoudsovereenkomst de gemeente een (deel van) het schoonhouden van het strandgebied opdraagt aan de opdrachtnemer, waar tegenover een vergoeding wordt gesteld. Deze separate overeenkomst is apart van de sideletter opgesteld. Deze is destijds ook niet direct ondertekend.

3.5 De onderhoudsovereenkomst voor het strand

In de dossiers van de gemeente is een onderhoudsovereenkomst opgenomen. Zoals beschreven in hoofdstuk 2 was de overeenkomst het resultaat van onderhandelingen over de vergoeding die aan dhr. Xxx zou worden verstrekt: de overeenkomst is zo opgesteld dat er wel een vergoeding wordt betaald, maar er staan nauwelijks werkzaamheden tegenover.

De onderhoudsovereenkomst is op 6 januari 2011 besproken in het college. Het advies voor B&W is door burgemeester en secretaris getekend met 'conform advies', de wethouders hebben geparafeerd bij 'bespreken'. Tevens wordt in het stuk met een memo aangegeven dat

het nog geen besluit van B&W betreft. Ook uit het gesprek met ambtenaren blijkt dat over het onderhoudsovereenkomst destijds geen collegebesluit is genomen. De destijds betrokken wethouder geeft aan niet meer te weten waarom de overeenkomst niet is getekend door de gemeente en dhr. Xxx. Wel geeft hij aan dat het voltallige college het destijds eens was met de gemaakte afspraken.

In het kort behelst de overeenkomst de volgende afspraken:

- De verantwoordelijkheid van het schoonhouden van het strandgebied wordt overgedragen aan opdrachtnemer.

De gemeente:

- Stelt een medewerker ter beschikking voor het schoonhouden en klein onderhoud van het strandgebied in de periode 1 april tot 1 oktober (het seizoen);
- Blijft zelf verantwoordelijk voor de jaarlijkse grote machinale schoonmaak voor aanvang van het seizoen, alsmede overig groot onderhoud en vervanging;
- Draagt zorg voor voldoende afvalbakken.

De opdrachtnemer:

- Stelt een jaarplanning op van de door de gemeentelijke medewerker te verrichten werkzaamheden en bespreekt deze voorafgaand aan het seizoen met de gemeentelijke medewerker en de opzichter buitendienst van de opdrachtgever;
- Houdt gedurende het seizoen dagelijks toezicht op de werkzaamheden van de gemeentelijke medewerker en stuurt deze dagelijks aan en zo nodig bij;
- Treedt in overleg met de opzichter buitendienst van de gemeente indien de gemeentelijke medewerker de werkzaamheden niet naar tevredenheid verricht. In dat geval zal gezamenlijk naar een oplossing worden gezocht.

In de overeenkomst wordt een jaarlijkse vergoeding vastgesteld van €16.000,- (prijsspeil 1 januari 2011). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd aan de inflatie aan de hand van de CBS consumentenprijsindex.

Zoals beschreven is de onderhoudsovereenkomst door beide partijen niet ondertekend, noch is er een collegebesluit hierover genomen. Wel blijkt uit een gespreksverslag van maart 2015 dat met dhr. Xxx is afgesproken dat de onderhoudsovereenkomst van het strand aan dhr. Xxx wordt voorgelegd ter ondertekening. Verder blijkt uit een mail van mei 2015 dat dhr. Xxx akkoord gaat met de inhoud van de onderhoudsovereenkomst. Er is vervolgens door beide partijen geen handtekening onder het contract gezet. De betrokken wethouder (mevr. Schouwerwou) kan zich niet meer herinneren waarom er geen gevolg aan is gegeven.

Desalniettemin hebben de betalingen wel plaats gevonden vanaf de opening van het zwembad in 2012 tot en met 2018. Tot die tijd zijn de betalingen door de gemeente gedaan zonder dat daarvoor een onderliggende ondertekende overeenkomst beschikbaar was. Wethouder Schouwerwou, die in 2014 na de fusie naar gemeente De Fryske Marren het dossier Ny Sudersé heeft overgenomen, geeft aan dat ze in eerste instantie niet op de hoogte was van de (niet-ondertekende) onderhoudsovereenkomst en de verplichtingen van het zwembad om jaarlijks verantwoording af te leggen aan de gemeente. Na het faillissement van een van de exploitanten

van het zwembad en vragen van de raad in 2015, heeft de wethouder geconstateerd dat dhr. Xxx ook jaarcijfers dient aan te leveren. In die periode kwam ook de onderhoudsovereenkomst ter sprake. De wethouder geeft aan dat zij deze onderhoudsovereenkomst destijds (in 2015) wel met dhr. Xxx en ambtenaren heeft besproken. Daarbij is gezegd dat er een oplossing gevonden moest worden voor het schoonmaken van het strand *'of het strand wordt door dhr. Xxx zelf schoongemaakt of wij betalen niet'*. Hier is verder door geen van beide partijen vervolg aan gegeven. Hiervoor noemt de betrokken wethouder als voornaamste reden dat in 2014 en 2015 de prioriteit lag bij de fusie naar De Fryske Marren en de decentralisaties in het sociaal domein en in mindere mate bij (de afspraken over) het zwembad.

Vanaf 2019 hebben er geen betalingen voor het strandonderhoud plaats gevonden. De aanleiding hiervoor is, aldus betrokken ambtenaar, dat in 2018 een bezuinigingsronde heeft plaats gevonden waarin alle uitgaven tegen het licht zijn gehouden. Bij deze ronde kwamen ook de uitgaven voor het strandonderhoud wederom aan het licht. In overleg met de wethouder is destijds besloten om deze uitgaven stop te zetten. Dhr. xxx geeft zelf aan dat het stopzetten van de betalingen op zijn eigen verzoek heeft plaats gevonden. Vanwege commotie in de raad en de media over de vergoeding van het strandonderhoud heeft hij de wethouder gezegd dat hij wil afzien van de vergoeding, omdat het zorgde voor te veel onrust, aldus dhr. Xxx. Daartegenover heeft dhr. Xxx gesteld dat de minimumvoorwaarden zoals ze in het originele contract staat wel geactualiseerd dienen te worden.

Uit de betaalbaarstelling over 2019 wordt een vergelijkbaar beeld geschilderd: *Conform de afspraken is de bijdrage voor het strandonderhoud per 2019 vervallen. Daar staat tegenover dat de destijds in de aanbestedingsdocumenten vermelde minimumvoorwaarden geactualiseerd gaan worden. Hierover bent u in gesprek met de exploitant van het zwembad de heer Jelle Rozema. Een voorstel van uw kant zien wij met belangstelling tegemoet in het nog te plannen overleg van februari 2019.*

3.6 Openbaarheid stukken

De overeenkomst, uitnodiging tot inschrijving en sideletters 1 en 2 zijn na ondertekening vertrouwelijk ter kennis gebracht aan de raad. In verband met een geheimhoudingsbeding (afkomstig uit art. 16 van het contract tussen gemeente en Xxx) zijn de stukken niet openbaar gemaakt. De onderhoudsovereenkomst van het strand is destijds niet gedeeld met de raad, omdat die separaat zou worden opgemaakt. In het (niet-ondertekende) collegevoorstel is wel voorgesteld om de onderhoudsovereenkomst ter kennis te brengen van de raad. Dit is echter niet gebeurd, omdat het collegevoorstel nooit is getekend.

In overleg met dhr. Xxx en de gemeente is in 2015 besloten om openheid te geven over de gemaakte afspraken. Dit is uiteindelijk gebeurd in een informatiedocument aan de raad. In dat document worden in grote lijnen de afspraken in het contract besproken en wat de daarbij behorende vergoedingen zijn. Over de onderhoudsovereenkomst van het strand wordt gesteld: *'eind 2010 is met Xxx besproken dat een verbetering mogelijk is voor wat betreft het onderhoud/schoonhouden van het strandgebied. Aangezien een schoon strand zowel een publiek als zakelijk belang dient, is afgesproken om te bezien of een deel van de*

schoonmaakwerkzaamheden beter door of onder toezicht van Mondeel kon worden verricht. Anno 2015 betaalt de gemeente hier een bijdrage voor van € 17.365. Wij hebben geconstateerd dat de uitvoering van het onderhoud/schoonhouden van dit strandgebied nog niet tot in detail is geregeld.' Voor zover bekend is destijds de overeenkomst niet gedeeld met de raad en is de raad ook niet geïnformeerd over de verplichtingen van dhr. Xxx die tegenover de bijdrage staan.

4 | Uitvoering en verantwoording in de praktijk

4.1 *Uitvoering in de praktijk*

G. J. Mondeel Recreatie B.V. is de opdrachtnemer voor de gemeente, de enige aandeelhouder en tevens bestuurder van deze B.V. is G.J. Mondeel Beheer B.V. Het gehele zwembad is in bezit van G. J. Mondeel Recreatie B.V.. Voor de exploitatie van het zwembad heeft G. J. Mondeel Recreatie B.V. achtereenvolgens de volgende personen het zwembad laten exploiteren:

- Sinds de opening in 2012 tot aan het faillissement op 18 december 2014: Ny Sudersé B.V. (xxx).
- Van 2015 tot 2019 heeft dhr. xxx (Aqua Concepten B.V.) het zwembad geëxploiteerd.
- Op 1 december 2019 is de vof Ny Sudersé opgericht. Vennoten van deze vof zijn dhr. en mevrouw xxx.

De horeca boven het zwembad (de Beachclub) wordt sinds de opening 2012 afzonderlijk geëxploiteerd door de Benner Groep in persoon van xxx. De exploitatie van de horeca staat los van de exploitatie van het zwembad. Het zwembad zelf kent een eenvoudig uitgiftepunt voor versnaperingen en werkt samen met de heer xxx

De gemeente geeft aan geen zicht te hebben op de afspraken tussen de exploitanten en Mondeel. Dit is door de gemeente niet verder opgevraagd, omdat de gemeente van mening is dat de gemeente alleen afspraken heeft met G. J. Mondeel Recreatie B.V.. Het is aan hem en de exploitant om onderling afspraken te maken, de gemeente speelt daarin geen rol, aldus betrokken ambtenaar en voormalig wethouders.

De gemeente heeft halverwege 2015 de verantwoording van de bezoekersaantallen over 2013 – 2014 ontvangen. In onderstaande tijdlijn (paragraaf 4.2) wordt hier nader op ingegaan. Daarna heeft de gemeente tot 2018 jaarlijks de verantwoording over de bezoekersaantallen over voorgaande jaren ontvangen. In juni 2020 heeft de gemeente de verantwoordingen over 2018 en 2019 ontvangen. De gemeente monitort de overige afspraken in het contract, (zoals de staat van het onderhoud of de tariefstelling voor onder andere verenigingen en leswemmen,) niet actief, enkel op basis van signalen of meldingen van derden. De signalen van de zwemvereniging dat de tarieven, tegen afspraken uit het contract in, verhoogd zouden worden, is hiervan een voorbeeld.

4.2 *Verantwoording en communicatie met raad*

Na de start van het zwembad in 2012 is, afgaande op de informatie die ons ter beschikking is gesteld, de raad tot eind 2014 niet geïnformeerd over (de verantwoording van) het zwembad en heeft de raad hierover geen vragen gesteld. Een mogelijke reden hiervoor is dat deze periode in het teken heeft gestaan van de fusie naar de gemeente De Fryske Marren.

2014

Eind 2014 ontvangt de raad van de toenmalige exploitant van het zwembad een brief waarin de raad door de exploitant geïnformeerd wordt over het faillissement van Ny Sudersé BV (de BV die tot die tijd het zwembad exploiteerde in opdracht van G. J. Mondeel Recreatie BV). De exploitant geeft in de brief onder andere aan dat verstrekte vergoedingen aan dhr. Xxx niet aan het zwembad zijn besteed.

Na het bericht over het faillissement van de exploitant van het zwembad, heeft het college de raad geïnformeerd over de situatie. In de brief noemt het college dat er sinds mei 2014 vier gesprekken zijn geweest met de exploitant over de financiële situatie van Ny Sudersé BV. In deze gesprekken heeft de gemeente aangegeven dat zowel de oorzaak als de oplossing van de financiële problemen door de exploitant gezocht moeten worden in afspraken tussen de exploitant en dhr. Xxx, niet in een 'nieuwe subsidiebijdrage¹' vanuit de gemeente. Van deze gesprekken zijn geen gespreksverslagen beschikbaar. Daarnaast informeert het college dat het de verantwoordelijkheid van dhr. Xxx is om het zwembad te exploiteren met haar maatschappelijke toepassing en dat ze geen signalen heeft ontvangen dat de maatschappelijke functie door het faillissement in geding is.

2014

Halverwege december zijn vervolgens door PvdA en NPP vragen gesteld over onder andere de verantwoording van de subsidie¹ en of dit getoetst wordt door de gemeente. Daarnaast wordt gevraagd of het college van mening is dat bij grote wijzigingen door de opdrachtnemer duidelijk gemaakt dient te worden of voldaan kan worden aan de voorwaarden van de te verstrekken subsidie¹.

Het college antwoordt dat er niet jaarlijks een inhoudelijk of financieel jaarverslag wordt overlegd, maar een jaarlijks gesprek wordt gevoerd met G.J. Mondeel Recreatie BV. Het is onduidelijk of die gesprekken hebben plaats gevonden, hier zijn geen gespreksverslagen van beschikbaar.

Daarnaast geeft het college aan dat zij het ermee eens is dat, zeker indien er grote wijzigingen plaatsvinden, jaarlijks voorafgaand aan het uitkeren van de subsidie duidelijk gemaakt dient te worden dat de opdrachtnemer kan voldoen aan de door de gemeente gestelde voorwaarden. Het college besluit met dat zij tot nog toe geen signalen heeft ontvangen dat de exploitatie in het geding komt.

2015

In de raadsvergadering van januari 2015 zijn door de NCPN vragen gesteld over de verstrekte vergoedingen en de ontbrekende verantwoording hiervan. Tevens is door de NCPN een motie ingediend waarin het college wordt verzocht *“het gebruik van het voor het algemeen belang bedoelde gemeenschapsgeld te onderzoeken en de Gemeenteraad van de resultaten ervan op de hoogte te brengen”*. De motie is verschoven naar de raadsvergadering in februari 2015 waar de motie is verworpen. Wel is toen besloten om het onderwerp te agenderen bij de

¹ In de brief van het college, maar later ook in vragen van de raad, wordt over subsidie gesproken. In een brief aan de raad in april 2015 is dit rechtgetrokken en geeft het college aan dat er sprake is van een meerjarige contractuele verplichting.

commissievergadering van april 2015. *“Dan ligt er een document van het college waarin alles in beeld gebracht is, waaronder de juridische status van de geldstromen en of er wel of geen sprake is van subsidie”*. In april 2015 is uiteindelijk een informatiedocument met de raad gedeeld. De strekking van dit document is hieronder weergegeven.

In februari 2015 is door de Reddingsbrigade en Waterpolovereniging, die gebruik maken van het bad, een brief gestuurd aan de raad. In deze brief wordt de raad geïnformeerd over het voornemen van G J Mondeel Recreatie BV om het tarief voor de verenigingen te verhogen (van 30 euro naar 60 euro per uur). Naar aanleiding van deze brief is de gemeente in gesprek gegaan met dhr. Xxx en is het tarief uiteindelijk aangepast naar €36,23 per uur. De raad is daarover in april 2015 geïnformeerd.

In april 2015 wordt de commissie Bestuur ingelicht over verstrekte vergoedingen en verantwoording daarvan met betrekking tot de exploitatie van het zwembad. De raad ontvangt voorafgaand een informatiedocument waarin de situatie omtrent (die verantwoording) van het zwembad wordt weergegeven. In dat document wordt de raad ook geïnformeerd over wat exact de verplichtingen zijn van de gemeente richting Mondeel Recreatie BV. Daarbij wordt ook het onderhoud van het strand beschreven. Dit is het eerste moment dat de raad is geïnformeerd over de onderhoudsovereenkomst van het strand. De raad is geïnformeerd over het bedrag dat wordt betaald voor het onderhoud van het strand en er wordt gesteld dat *‘de uitvoering van het onderhoud/schoonhouden van dit strandgebied nog niet tot in detail is geregeld’*. Voor zover bekend is destijds de overeenkomst zelf niet gedeeld met de raad en is de raad ook niet geïnformeerd over de verplichtingen van dhr. Xxx, die tegenover de bijdrage staan.

Naast het informatiedocument wordt de raad geïnformeerd over een gesprek dat is gevoerd met dhr. Xxx naar aanleiding van de vragen vanuit de raad. In dat gesprek zijn de volgende afspraken vastgelegd:

- Jaarlijks volgt een schriftelijke verantwoording in de vorm van een accountantsverslag dat betrekking heeft op het maatschappelijk gebruik van het zwembad. Dit in relatie tot de gemeentelijke bijdrage.
- Begin 2016 volgt een gesprek naar aanleiding van de beschikbaar gestelde cijfers en het inhoudelijke jaarverslag 2015.
- In samenspraak met G. J. Mondeel Recreatie BV en de reddingsbrigade is het uurtarief voor 2015 aangepast naar €36,23 (en dus niet de voorgenomen €60,-). Over de tariefstelling voor de komende jaren vindt nog nader overleg plaats.

Genoemde afspraken betreffen verplichtingen die reeds in het contract waren opgenomen.

Tot slot worden vragen van de raad middels een raadsmemo beantwoord. In die beantwoording van vragen geeft het college onder meer aan dat door G.J. Mondeel Recreatie BV nog geen verantwoordingsinformatie is verstrekt over de afgelopen jaren. De gemeente heeft daar zelf destijds ook niet om gevraagd, vanwege de werkzaamheden die men had in het kader van de herindeling, aldus het college. Verder probeert het college de vergoedingen te verduidelijken: er is sprake van een meerjarige contractuele verplichting (dus geen subsidie) en het college geeft aan dat G.J. Mondeel Recreatie BV verantwoording dient af te leggen aan de gemeente en

dat men niet betrokken is bij de (afspraken met de) exploitanten die G.J. Mondeel Recreatie BV inschakelt.

Het college heeft in deze vergadering tevens enkele toezeggingen gedaan, namelijk om de jaarcijfers over 2012, 2013 en 2014 op te vragen, daarnaast zegt het college toe *“de lering die getrokken kan worden uit de constructie die gekozen is en de raad daarover te rapporteren”*. Tot slot geeft het college aan na te gaan welke klachten er zijn over sanitaire voorzieningen en wie verantwoordelijk is voor het onderhoud ervan. Op basis van de ons toegekomen stukken en uit gevoerde gesprekken is het niet duidelijk of het college hierop bij de raad is teruggekomen.

Uiteindelijk is in oktober 2015 in commissievergadering Samenleving de verantwoording over 2013 en 2014 met de raad gedeeld. Het zwembad is in november 2012 officieel geopend, dus over 2011 en 2012 is geen verantwoording gedaan, aldus het college in een informerende memo aan de raad (september 2015) over de verantwoordingen over 2013 en 2014. Naar aanleiding van de verantwoording trekt het college enkele conclusies en verwoordt enkele vervolgacties. Die worden in de volgende paragraaf (§ 4.3) nader beschreven.

2016

De verantwoording over 2015 is ter kennisgeving gedeeld met de raad en op verzoek van de NCPN op de agenda van de commissie Samenleving (vergadering september 2016) gezet. In de toelichting trekt het college verschillende conclusies en haalt acties² uit de ingediende verantwoording. In de volgende paragraaf (§ 4.3) wordt dit nader beschreven.

2017

Op basis van het advies aan het college, is vast te stellen dat de verantwoordingen van 2016 zijn besproken. In de toelichting wordt ook gesproken over de plannen om de minimumvoorwaarden aan te passen, omdat deze niet meer passend en actueel zijn. Daarnaast wordt in de toelichting aangegeven dat het toepassen van sancties (het korten op de vergoeding) niet billijk is. Er is destijds geen besluit genomen om deze toelichting te delen met de raad. Voor zover bekend uit de ons toegestuurde documentatie is de verantwoording niet gedeeld met de raad. De raad is dan ook niet geïnformeerd over het niet toepassen van sancties en de plannen om de minimumvoorwaarden te wijzigen.

In januari 2017 wordt bij een rondvraag nog door D66 gevraagd of het zwembad beschikt over het keurmerk Veilig & Schoon. De wethouder antwoordt bevestigend dat het certificaat op 12 december 2016 is uitgereikt.

2019

De ontvangen verantwoording over 2017 betreft enkel het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant, zonder collegebesluit. Gedurende de looptijd van dit onderzoek zijn de bevindingen van de accountant over 2018 en 2019 door de gemeente opgevraagd en in juni 2020 gedeeld door G. J. Mondeel Recreatie B.V.. De verantwoordingen over 2018 en 2019 bleven in eerste instantie achterwege vanwege de gezamenlijke intentie om tot nieuwe verantwoordingsafspraken met betrekking tot het maatschappelijk gebruik te komen. Pas ten tijde van het onderzoek zijn de verantwoordingen over 2017, 2018 en 2019 gedeeld met het

² De toelichting is nagenoeg gelijk aan de toelichting op de verantwoording over 2013 en 2014.

college. Het college besloot op 18 augustus 2020 de verantwoording van Mondeel Recreatie B.V. inzake het maatschappelijk gebruik zwembad Ny Sudersé 2017, 2018 en 2019 voor kennisgeving aan te nemen en de raad hierover via een memo te informeren.

In 2017, 2018 en 2019 is, voor zover bekend was uit de door ons ontvangen documenten, het zwembad niet meer in de raad besproken. Bij afronding van het onderzoek stuitte we echter op nog enkele raadsdocumenten die niet aan ons beschikbaar waren gesteld. Dit betreffen onder andere vragen die zijn gesteld over het strandonderhoud en de beantwoording hiervan door het college. Hier gaan we hieronder verder op in.

Op 11 juli 2018 zijn in het vragenhalfuurtje door de NCPN vragen gesteld over wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van het strand en wie het betaalt. Wethouder Durksz antwoordt hierop dat de afdeling wijkbeheer het onderhoud van het strand verzorgt en dat dit voorheen gebeurde door de gemeente onder toezicht van de pachter. Omdat dit niet meer goed beviel, wordt het onderhoud nu volledig door wijkbeheer uitgevoerd, aldus de wethouder. De wethouder geeft daarbij aan dat de gemeente met de opdrachtnemer in overleg is over de vergoeding voor het schoonhouden van het strand.

Op 21 november 2018 worden door NCPN wederom vragen gesteld over de vergoeding die de heer Xxx ontvangt voor het schoonhouden van het strand en welke afspraken hierover zijn gemaakt. Daarnaast wordt gevraagd of de gemeente voornemens is het contract op te zeggen en de verstrekte vergoedingen terug te vorderen, omdat de heer Xxx in gebreke zou zijn. De wethouder zegt toe dat hij schriftelijk terugkomt op de gestelde vragen. Voor zover bekend uit ons toegekomen stukken is hier geen schriftelijke terugkoppeling over geweest.

Op 25 maart 2019 zijn door de FNP en NCPN schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van het vragenhalfuurtje in november 2018 en een krantenartikel waarin is opgenomen dat de gemeente niet meer betaalt voor het strandonderhoud en dat reeds betaalde vergoedingen niet teruggevorderd zullen worden.

Voor de volledigheid geven wij hieronder de vragen weer met daarbij de schriftelijke reactie van het college (gegeven op 29 mei 2019):

Ingediende vragen onderhoudsovereenkomst strand en reactie college

1. De toezegging, één en ander uit te zoeken, is gedaan, maar heeft (nog) niet geleid tot een terugkoppeling. Wat is hiervan de reden en wanneer kunnen we deze tegemoet zien?

Reactie college: Het probleem is ons bekend. Wij hebben de zaak nader uitgezocht, waarbij wij ook met de heer Xxx hebben gesproken.

Na het afhaken van de heer Xxx heeft de heer Xxx het zwembad en sanitaire voorzieningen voor strandbezoekers gerealiseerd op basis van het programma van eisen zoals dat destijds in de aanbestedingsstukken van 2006 is opgenomen.

Om een nieuwe aanbestedingsprocedure te voorkomen en specifieke mondeling gemaakte afspraken tussen de gemeente en de heer Xxx op papier te zetten, zijn in 2011 een tweetal sideletters opgemaakt en ondertekend.

Sideletter 2 bevat een artikel dat vermeldt: *In een separate onderhoudsovereenkomst draagt de gemeente (een deel van) het schoonhouden van het strandgebied op aan de heer Xxx. In die separate overeenkomst wordt*

nader omschreven welke schoonmaakwerkzaamheden door de heer Xxx en welke werkzaamheden door de gemeente worden verricht alsmede de jaarlijkse vergoeding voor de te verrichten schoonmaakwerkzaamheden. Vervolgens is niet vastgelegd en door partijen ondertekend wie welke schoonmaakwerkzaamheden zou gaan verrichten en is de gemeente het schoonhouden van het strand ten behoeve van de strandbezoekers blijven uitvoeren.

Met ingang van het jaar 2019 zal de vergoeding voor het schoonmaken van het strand niet langer aan de heer Xxx worden overgemaakt. Dit is het resultaat van een gesprek tussen de heer Xxx en de gemeente (zie hieronder). De side letter geeft de ruimte niet, maar in onderling overleg zijn wij tot dit resultaat gekomen.

2. Bent u met ons van mening dat het niet meer aan de eigenaar van het strandcomplex hoeven te betalen als de gemeente zelf die werkzaamheden verricht, dit geen bezuiniging oplevert?

Reactie college: Wij zijn van mening dat het hier wel degelijk een bezuiniging betreft. Het zwembad is in het najaar van 2012 in gebruik genomen. Vanaf dat moment volgden ook de jaarlijkse rekeningen van de heer Xxx. De uitvoering van het schoonmaakonderhoud van het strand door de gemeente, vormde aanleiding om de afspraken te herijken en (opnieuw) vast te leggen. Hierover zijn we in gesprek met de heer Xxx en we zijn het erover eens om de gemeentelijke bijdrage vanaf 2019 met € 18.000 per jaar te verlagen. Daarmee doen we recht aan de situatie voor de komende duur van de afspraken tussen de gemeente en de heer Xxx. Dan gaat het om nog 17 jaar, namelijk tot 2036.

3. Niet terug vorderen van geld waarvoor geen werkzaamheden zijn verricht is geen reële optie ook al omdat dit tot grote verontwaardiging zal gaan leiden. Bent u daarom met ons van mening dat de betaalde bedragen voor niet verrichte werkzaamheden terug gevorderd moeten worden?

Reactie college: Het terugvorderen van de bijdrage, die is verstrekt in de jaren 2013 tot en met 2018, vinden wij niet reëel omdat wij de mondeling gemaakte afspraken zelf ook anders hebben uitgevoerd en deze afspraken in strijd met de sideletter ook niet schriftelijk in een separate onderhoudsovereenkomst hebben vastgelegd.

4. Kunt u aangeven over welke periode de eigenaar van het strandcomplex de afspraak over het schoonmaken van het strand niet is nagekomen?

Reactie college: Het betreft hier een periode van 6 jaar.

5. Wilt u een exacte omschrijving geven van de in de contractuele overeenkomst tussen De Fryske Marren (voorheen Lemsterland) en de betreffende rechtspersoon opgenomen afspraken en betalingen, niet zijnde de gemeentelijke jaarlijkse bijdrage voor het zwembadgedeelte?"

Reactie college: Hiertoe verwijzen wij naar de overeenkomst en naar de side letters 1 en 2, die al eerder openbaar zijn gemaakt.

Tijdens de raadsvergadering op 12 juni 2019 worden bovenstaande vragen en antwoorden besproken. Hierop geeft betrokken wethouder Boerland ook een toelichting op de overeenkomst. Daarin geeft de wethouder aan dat hij niet verder is gekomen dan dat in

sideletter 2 is opgenomen dat er nog afspraken gemaakt worden voor het schoonmaken van het strand en dat hij daaruit moet opmaken dat er verder geen afspraken gemaakt zijn. En dat hij niet anders kan opmaken dat het totaalbedrag onderdeel is geweest van onderhandelingen. Op de vraag of de vergoeding voor het strand dan zonder onderliggende overeenkomst is overgemaakt aan de heer Xxx, antwoordt de wethouder dat hij uit gesprekken intern en met de heer Xxx heeft moeten concluderen dat er verder geen stukken zijn en dat de afspraken die nog gemaakt zouden moeten worden voor het strandonderhoud, nooit gemaakt zijn.

Over het verzoek om vergoedingen terug te betalen geeft de wethouder aan dat er nooit aan de heer Xxx is gevraagd of hij zijn afspraken wil nakomen. En dat hij juridisch ook geen grond heeft om het geld terug te vorderen. Namens het college biedt de wethouder excuses aan de heer Xxx dat zij zich niet beter hebben opgesteld als opstellers van het contract.

Tijdens deze raadsvergadering zijn twee moties ingediend: De eerste motie is afkomstig van de NCPN en FNP waarin het college wordt verzocht 'de betaalde bedragen voor niet verrichte werkzaamheden terug te vorderen'. Deze motie is verworpen; alleen de fracties van NCPN en FNP stemmen voor. Daarna is een mondelinge motie ingediend door de PvdA. Verzoekt het college 'de gevoelens inzake acht jaarlijkse betalingen voor de onderhoud van het strand Lemmer over te brengen aan de heer Xxx en dit aan de orde te stellen in een gesprek met de heer Xxx over compensatie / terugbetaling'. Deze motie is aangenomen. Het is niet bekend hoe hier vervolg aan is gegeven.

4.3 Ingediende verantwoordingen

De gemeente is in het bezit van verantwoording van bezoekersaantallen over de jaren 2013 – 2019. In paragraaf 3.3 is beschreven aan welke voorwaarden de verantwoording dient te voldoen. Er is nooit een inhoudelijk jaarverslag met de gemeente gedeeld.

De ingediende verantwoordingen over 2013 - 2019 betroffen rapportages van bevindingen van accountants over de bezoekersaantallen.

De accountants zijn over de jaren 2013 - 2019 nagegaan of de overzichten van bezoekersaantallen aansluiten met de financiële administratie (kassasystemen). Over alle jaren wordt door de accountants geconcludeerd dat het weergegeven bezoekersaantal juist is weergegeven. Opgemerkt wordt door de accountants dat op het cijfermateriaal en toelichtingen geen accountantscontrole is toegepast en dat evenmin een beoordelingsopdracht is uitgevoerd.

Over de verantwoording over 2016 en 2017 wordt door de accountant tevens opgemerkt dat voor wat betreft de categorie lezwemmen, registratie niet in het kassysteem van Zwembad Ny Sudersé plaatsvindt. Deze activiteiten worden in het jaaroverzicht verwerkt aan de hand van een module (de IZM-zwemmodule rekening houdend met afmelder en inhalers). Deze aantallen zijn naar de mening van de accountant aanvaardbaar te achten. Voor wat betreft de categorie 'vereniging / schoolzwemmen' vindt registratie eveneens niet in het kassysteem van Zwembad Ny Sudersé plaats. De registratie vindt achteraf in het jaaroverzicht plaats op basis van een opgave van het aantal bezoekers door de betreffende vereniging.

In onderstaande tabel is aan de hand van de verantwoordingen van de afgelopen jaren weergegeven in hoeverre er al dan niet is voldaan aan de gestelde minimum eisen.

	Gestelde minimum	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Keurmerk veilig & schoon*	Aanwezig	Ontbreekt	Ontbreekt	Ontbreekt	Aanwezig sinds december 2016	Keurmerk is opgeschort	Aanwezig	Aanwezig
Gemiddeld aantal uur per week zwemverenigingen**	10 uur per week (voor 46 weken)	21.146	16.815	11.715	10.464	11.222	10.220	9.376
Aantal bezoekers schoolzwemmen**	18.000							
Vrij- en recreatief zwemmen	9.000	33.615	32.719	23.406	23.367	24.816	25.628	24.452
Bezoekers particuliere zwemlessen	16.000	16.884	20.541	22.672	21.680	16.321	16.180	15.026
Overige begeleide activiteiten (o.a. puppy-, trim-, 50-plus, etc.)	3.700	5.822	6.084	5.235	5.661	5.587	5.711	6.130
Wanneer gedeeld met de college en raad?	-	Oktober 2015	Oktober 2015	September 2016	Wel gedeeld met college niet met raad	Niet gedeeld met college noch raad	Niet gedeeld met college noch raad	Niet gedeeld met college noch raad

*= Deze informatie is niet opgenomen in verantwoordingen, maar is wel in de toelichting op de verantwoording opgenomen. Het keurmerk is in november 2016 behaald. Jaarlijks vindt een herkeuring plaats. Uit door ons opgevraagde informatie bij Mondeel Recreatie BV blijkt dat in 2017 het keurmerk naar aanleiding van een herkeuring is opgeschort. De reden hiervan is het ontbreken van vloermonsters en het ontbreken van een risico-inventarisatie wat betreft bekneling onder water en aanzuigbeveiligingen. Uit een rapport uit oktober 2017 blijkt dat dit opgelost is. Het keurmerk is tevens op 24 januari 2020 opgeschort na een controle. De reden hiervan is, aldus Mondeel Recreatie BV, dat eind 2019 een wisseling heeft plaatsgevonden van exploitant.

Hierdoor ontbraken nog enkele documenten. De audit heeft in augustus 2020 weer opnieuw plaatsgevonden wat heeft geresulteerd in het opnieuw behalen van het keurmerk. De (redenen van de) opschortingen van het keurmerk waren niet bekend bij de gemeente.

**= in de verantwoordingen zijn enkel de bezoekers van het schoolzwemmen en van zwemverenigingen in totaal weergegeven. Wel is duidelijk dat in 2013, 2014, 2015 en 2016 de zwemverenigingen gemiddeld 6,5 uur per week zijn ingeroosterd. Door de eigenaar en exploitant is destijds aangegeven dat er geen behoefte is aan meer zwemuren. Over 2017 en 2018 is niet bekend hoeveel uur de zwemverenigingen zijn ingeroosterd.

Toelichting van het college op verantwoording over 2013 / 2014 (oktober 2015)

Naar aanleiding van deze verantwoordingen concludeert het college dat:

- Het keurmerk Veilig & Schoon ontbreekt. De eigenaar is daarop aangesproken. De verwachting is uitgesproken dat aan het einde van het jaar (2015, red.) het keurmerk is verstrekt.
- De bezoekersaantallen lezwemmen, vrij- en recreatief zwemmen en doelgroep zwemmen voldoen aan de voorwaarden.
- het bezoekersaantal onderwijs is niet apart inzichtelijk gemaakt en kan niet aan de minimum voorwaarde getoetst worden. Daarom is de eigenaar gevraagd om voor 2015 ook het bezoekersaantal onderwijs apart in beeld te brengen.
- Te zien is dat het schoolzwemmen en verenigingszwemmen in 2014 ten opzichte van 2013 sterk is gedaald. Als verklaring wordt hiervoor door de gemeente gegeven, de afbouwregeling die de gemeente toepast op het subsidiëren van het schoolzwemmen. De eigenaar is gevraagd om acties te ontwikkelen om de afname van verenigingszwemmen te beïnvloeden.
- De zwemverenigingen zijn voor 6,5 uur per week ingeroosterd. In de minimumvoorwaarde is dit vastgesteld op 10 uur per week. In de toelichting wordt aangegeven dat uit gesprekken tussen gemeente, G.J. Mondeel Recreatie BV en de exploitant blijkt dat er vanuit zwemverenigingen geen behoefte is aan meer zwemuren. De gemeente geeft aan dat ze dhr. Xxx heeft gevraagd acties te ontwikkelen om de behoefte aan verenigingszwemmen te beïnvloeden. Er zijn geen gespreksverslagen hiervan beschikbaar.

Toelichting van het college op verantwoording over 2015 (september 2016)

In de toelichting op de verantwoording over 2015 worden nagenoeg dezelfde conclusies en acties verwoord, samengevat:

- Er is nog geen geldig certificaat Veilig & Schoon. De eigenaar/exploitant is hierop aangesproken. Naar verwachting is het keurmerk voor het einde van het jaar (2016, red.) beschikbaar.
- Het bezoekersaantal onderwijs is niet apart inzichtelijk gemaakt en kan niet aan de minimumvoorwaarde van 18.000 bezoekers getoetst worden. De afbouwregeling van de subsidie op schoolzwemmen vraagt om een overleg over het nog steeds toepassen van de minimumvoorwaarde.
- De bezoekersaantallen voor vrij zwemmen, doelgroepzwemmen en particuliere zwemlessen voldoen aan de minimumvoorwaarden.
- Verenigingen zijn voor 6,5 uur per week ingeroosterd. Dit voldoet niet aan de minimumvoorwaarde. Uit gesprekken met de eigenaar en exploitant is gebleken dat er vanuit zwemverenigingen geen behoefte is aan meer zwemuren. Het college geeft aan de eigenaar gevraagd te hebben acties te ontwikkelen om de behoefte aan verenigingszwemmen te bevorderen.

Tot slot wordt toegelicht dat bij het niet voldoen aan de minimumvoorwaarden het systeem van schadevergoedingen in werking treedt. Dat percentage is vanaf november 2017 tot en met november 2022 25% van de jaarlijkse exploitatie, daarna wordt het elke 5 jaar met 25% verhoogd.

Toelichting van het college op verantwoording over 2016 (november 2017)

De belangrijkste conclusies over de verantwoording over 2016 luiden:

- Schoolzwemmen blijft met 15.304 achter op de minimumvoorwaarde.
- Zwemverenigingen worden voor 6,5 uur ingeroosterd en blijven daarmee achter op de minimumvoorwaarde.

Daarnaast geeft het college een toelichting op het niet voldoen aan de minimum voorwaarden:

Bij het niet voldoen aan de minimumvoorwaarden treedt vanaf november 2017 een systeem van schadevergoeding in werking. De afwijkingen op schoolzwemmen en uren verenigingszwemmen roepen de vraag op of sancties moeten worden toegepast.

Allereerst zien we dat op 2 van de 6 minimumvoorwaarden sprake is van afwijkingen die onder dit sanctie regime vallen. Het algemene beeld van het maatschappelijk gebruik van het zwembad is positief. Daarnaast kunnen we constateren dat de minimumvoorwaarden hun basis vinden in 2004. In de jaren daarna zijn er zaken veranderd. Zo heeft de gemeente een afbouwregeling toegepast op het subsidiëren van het schoolzwemmen waardoor minder scholen zijn gaan zwemmen. Daarnaast is gebleken dat zwemverenigingen als de Reddingsbrigade Lemmer en de waterpolovereniging SGHA geen vraag hebben naar 10 zwemuren. Tenslotte is de duikvereniging uitgeweken naar dieper zwemwater.

De minimumvoorwaarden zoals vastgesteld in 2006 zijn vandaag de dag niet meer actueel. Derhalve is het met ingang van heden toepassen van sancties niet billijk. Wel vraagt de veranderende tijdgeest om geactualiseerde zwemcategorieën en —criteria en daaruit voortvloeiende nieuwe afspraken.

In dat verband is voor het zwemseizoen 2017/2018 een drietal acties afgesproken met Mondeel Recreatie B.V.:

- *vervangende activiteiten realiseren voor de vrijvallende ruimte in het zwembad als gevolg van de afname van het schoolzwemmen en die bij voorkeur bijdragen aan onze ambities JOGG en aangepast sporten; zo is in 2017 gestart met zwemmen door asielzoekers.*
- *contact opnemen met onze beweegcoaches om de behoefte aan verenigingszwemmen te beïnvloeden en als verbinder op te treden naar andere maatschappelijke organisaties zoals de BSO.*
- *deelnemen aan de gesprekken over de ontwikkeling van een gemeentelijke visie op zwemmen en zwembaden.*

Het is onbekend hoe bovengenoemde vervolgacties zijn gemonitord en geëvalueerd door de gemeente. Er zijn, ten tijde van het onderzoek, nog geen nieuwe afspraken gemaakt over minimumeisen voor verantwoording van het maatschappelijk gebruik.

De verantwoordingen van 2017 en 2018 zijn niet gedeeld met het college. Daarvan is derhalve geen toelichting gegeven op de verantwoording.

4.4 Verantwoording in gesprekken

In antwoord op vragen van de raad, geeft het college eind november 2014 in een brief aan de raad aan dat er niet jaarlijks een inhoudelijk of financieel jaarverslag wordt overlegd, maar een jaarlijks gesprek wordt gevoerd. Wij hebben geen aantekeningen of notities van deze gesprekken ontvangen en kunnen derhalve niet beoordelen of en hoe op deze wijze verantwoording heeft plaats gevonden.

Het college geeft in een collegebesluit over de verantwoording van het zwembad over de jaren 2013 en 2014 aan dat over de uitvoering van drie andere taken, waarvoor de gemeente een jaarlijkse bijdrage betaalt, ambtelijk overleg met dhr. Xxx volgt, te weten:

- Het beschikbaar stellen van sanitaire voorzieningen voor strandbezoekers
- Het schoonhouden van de sanitaire voorzieningen
- Het (toezicht houden op) onderhoud/schoonhouden van het strandgebied

Van bovenstaande punten zijn geen gespreksverslagen beschikbaar.

Voor dit onderzoek hebben wij enkel gespreksverslagen van februari en maart 2015 ontvangen. Deze gesprekken hebben onder andere betrekking gehad op mogelijke alternatieven voor het verantwoorden van het maatschappelijk gebruik, openbaarheid van contractstukken, tariefstelling van het leswemmen en verkooppunten op het strand. Daarnaast is een gespreksverslag gedeeld van een gesprek tussen de gemeente en dhr. Xxx dat ten tijde van het rekenkameronderzoek is gevoerd (1 juli 2020). In dat gesprek is onder andere gesproken over gevolgen van het coronavirus, de stand van zaken van het keurmerk Veilig & Schoon, alternatieven voor het formuleren van prestatieafspraken, opvragen van verantwoordingen over 2018 en 2019 en de onderzoeksvragen van het rekenkameronderzoek.

4.5 Wijziging minimumvoorwaarden

Uit de gedeelde gespreksverslagen uit 2015 blijkt dat in februari 2015 al is besproken dat de minimumvoorwaarden dateren uit 2006 en dat ze mogelijk niet meer realistisch zijn. In het gespreksverslag is opgenomen dat de minimumvoorwaarden van toepassing blijven tenzij halverwege 2015 gezamenlijk de conclusie getrokken wordt dat de cijfers erop duiden dat deze niet meer realistisch zijn.

In november 2017 wordt in een advies aan het college naar aanleiding van de jaarcijfers van 2016 gesteld dat de gestelde minimumvoorwaarden niet actueel meer zijn en dat er aan de hand van de minimeisen niet gekort zal worden op de vergoeding. Er wordt tevens aangegeven dat er gezocht gaat worden naar beter passende, actuele voorwaarden die gesteld kunnen worden aan het maatschappelijk gebruik. Voor zover bekend uit de door ons toegestuurde informatie en de gevoerde interviews is deze informatie niet met de gemeenteraad gedeeld.

Ook in de gesprekken die ten behoeve van dit onderzoek zijn gehouden met ambtenaren en huidige wethouder van de gemeente en dhr. Xxx, wordt aangegeven dat de minimumvoorwaarden als niet actueel en fair worden gezien. De belangrijkste redenen hiervoor

is dat er momenteel wordt beoordeeld op concrete aantallen, terwijl deze aantallen ook onderhevig zijn aan externe ontwikkelingen. Denk daarbij aan demografische ontwikkelingen, maar ook specifieke besluiten waaronder het terugdraaien van subsidies voor schoolzwemmen. Dergelijke ontwikkelingen hebben gevolgen voor de bezoekersaantallen. Derhalve is door beide partijen uitgesproken dat het niet fair is om op basis van deze voorwaarden te korten.

Als alternatief wordt door zowel ambtenaren als dhr. Xxx de suggestie gedaan om niet met bezoekersaantallen te werken maar meer in de vorm van servicenormen, denk daarbij aan uren openstelling voor specifieke bezoekersgroepen. Ondanks enkele gesprekken tussen de gemeente en de exploitanten en dhr. Xxx zijn er nog geen nieuwe normen opgesteld. Een van de redenen die hiervoor wordt gegeven is de wisseling van exploitant eind 2019. Inmiddels heeft tussen de gemeente, de eigenaar en de exploitant een verkennend gesprek plaatsgevonden inzake actualisering van de minimumvoorwaarden behorende bij het maatschappelijk gebruik van het zwembad.

5 | Samenvatting bevindingen

In dit onderzoek stonden de volgende vraagstellingen centraal:

- *Welke afspraken zijn er vanaf het moment van de nieuwbouw van het zwembad met (de eigenaar van) Ny Sudersé en eventueel aanverwante organisaties gemaakt en welke afspraken zijn er op dit moment van toepassing? Hoe, door wie en wanneer zijn deze afspraken gemaakt en vastgelegd?*
- *In hoeverre is voldaan aan de gemaakte afspraken?*
- *Hoe is invulling gegeven aan verantwoording aan en controle door de gemeente?*
- *Hoe is de gemeenteraad door het college betrokken en geïnformeerd over dit dossier?*
- *Wat heeft de gemeenteraad met de gedeelde informatie gedaan?*

In dit hoofdstuk geven wij achtereenvolgens antwoord op bovenstaande vragen. Omdat enkele vragen meer antwoorden op detailniveau bevatten, verwijzen wij in enkele gevallen door naar een betreffende paragraaf in dit rapport waarin het antwoord van een vraag is uiteengezet.

- ***Welke afspraken zijn er vanaf het moment van de nieuwbouw van het zwembad met (de eigenaar van) Ny Sudersé en eventueel aanverwante organisaties gemaakt en welke afspraken zijn er op dit moment van toepassing? Hoe, door wie en wanneer zijn deze afspraken gemaakt en vastgelegd?***

Om de totstandkoming van de afspraken te kunnen plaatsen, is het van belang de voorgeschiedenis van het zwembad te kennen. De voorgeschiedenis hebben we in hoofdstuk 2 beschreven.

In de aanbestedingsdocumenten zijn de meeste afspraken met betrekking tot vergoedingen en verantwoording vastgelegd

Nadat de gemeente heeft besloten om te kiezen voor een combinatie van een zwembad met strandpaviljoen, is de gemeente een aanbestedingsprocedure voor de bouw van een nieuwe zwembad opgestart in december 2006. In de nota van inlichtingen, behorende bij deze aanbestedingsprocedure, zijn afspraken opgenomen over onder andere vergoedingen en verantwoording van het maatschappelijk gebruik van het zwembad. Zo zijn hier de vergoedingen voor exploitatie van het zwembad en een vergoeding voor het beschikbaar stellen en schoonhouden van sanitaire voorzieningen vastgelegd. Daarnaast zijn afspraken vastgelegd over verantwoording van het maatschappelijk gebruik van het zwembad. De opdrachtnemer is verplicht om jaarlijks middels een door een accountant opgestelde verantwoording het gebruik en openstelling van het zwembadgedeelte aan te tonen en te voldoen aan enkele minimumvoorwaarden. Deze minimumvoorwaarden hebben onder andere betrekking op bezoekers voor zwemonderwijs, vrij- en recreatief zwemmen, particuliere zwemlessen en overige begeleide activiteiten (doelgroepzwemmen) en een minimumaantal uren open zijn voor

zwemverenigingen. Ook moet de opdrachtnemer middels het Keurmerk Veilig & Schoon aantonen te voldoen aan enkele kwaliteitseisen. Het niet voldoen aan genoemde voorwaarden zou kunnen leiden tot een korting op de jaarlijkse exploitatiebijdrage. De exacte afspraken die zijn gemaakt, hebben wij in hoofdstuk 3 uiteengezet.

Na gunning en start van de bouw van het zwembad blijkt dat de opdrachtnemer de financiering niet meer rond kan krijgen. Het contract wordt overgedragen aan de heer Xxx.

Op deze aanbestedingsprocedure is één inschrijving geweest, van het bedrijf van de heer Xxx (Ballorig Groep). De opdracht is in november 2007 gegund. In 2010 blijkt echter dat de heer Xxx de financiering niet rond kan krijgen. Hierop is gezocht naar een gegadigde die het plan wilde overnemen. Uiteindelijk blijkt de heer Xxx bereid om het plan over te nemen. De heer Xxx en Xxx hebben in oktober 2010 onderling een overeenkomst bereikt voor de overname van het plan. Vervolgens heeft de gemeente door een externe partij juridisch laten toetsen of de overeenkomst met de heer Xxx overgenomen kan worden door een derde partij. Hieruit blijkt dat de overeenkomst kan overgenomen worden, mits er geen wezenlijke wijzigingen worden doorgevoerd in de overeenkomst. Hierna is de gemeente nog nader in onderhandeling gegaan over de vergoedingen behorende bij de overeenkomst. Ten tijde van het juridisch advies was dus nog niet definitief duidelijk welke wijzigingen in de overeenkomst zouden worden doorgevoerd.

Als resultaat van onderhandelingen over de hoogte van de vergoeding is op initiatief van de gemeente een onderhoudsovereenkomst voor het strand opgesteld

De vergoeding zoals die in het originele contract met dhr. Xxx opgenomen was, was destijds niet voldoende voor dhr. Xxx om het plan volledig over te nemen. In deze onderhandelingen heeft de gemeente aangegeven niet tegemoet te willen komen aan het verzoek tot een hogere vergoeding voor het gebruik van het zwembad. Reden hiervoor was dat de verwachting van betrokken wethouder destijds was dat de raad daarmee niet akkoord zou gaan en dat dit vermoedelijk zou leiden tot het opnieuw moeten aanbesteden van de diensten. Dit met als mogelijk gevolg een aanzienlijke vertraging van de bouw, het risico dat de betrokken partij zich zou terugtrekken en dat er geen geschikte partij gevonden zou kunnen worden voor het realiseren van een zwembad. Om toch tegemoet te komen aan de wens tot een hogere vergoeding is door het college een aanbod gedaan om een onderhoudsovereenkomst op te stellen waarbij dhr. Xxx een vergoeding zou ontvangen voor het strandonderhoud, maar het daadwerkelijke onderhoud van het strand door de gemeente zou geschieden. De overeenkomst is zo opgesteld dat er wel een vergoeding wordt betaald, maar er staan nauwelijks werkzaamheden tegenover. Dit aanbod heeft ertoe geleid dat dhr. Xxx en de gemeente een akkoord hebben bereikt over het overnemen van de gehele overeenkomst.

Blijkens de aan ons toegestuurde documentatie is op deze wijzigingen (waaronder het toevoegen van een overeenkomst voor strandonderhoud) geen juridische toets gedaan. Ook de destijds betrokken wethouder en ambtenaar kunnen zich niet herinneren dat er nog een juridische toets is gedaan op de wijzigingen die uiteindelijk in het contract zijn aangebracht.

In een sideletter bij het bestaande contract zijn afwijkingen en aanvullingen op het originele contract vastgelegd. In de sideletter is benoemd dat in een separate overeenkomst afspraken worden vastgelegd over het onderhoud van het strand. Deze overeenkomst is nooit getekend.

In paragraaf 3.4 is benoemd welke afwijkingen en aanvullingen er op het contract zijn gemaakt. De belangrijkste aanvulling ten opzichte van het contract met de heer Xxx is het toevoegen van de onderhoudsovereenkomst van het strand. Deze separate overeenkomst is wel opgemaakt, maar nooit ondertekend door de gemeente noch de opdrachtnemer. De onderhoudsovereenkomst is besproken in het college. Het advies voor B&W is door burgemeester en secretaris getekend met 'conform advies', de wethouders hebben geparafeerd bij 'bespreken'. Tevens wordt in het stuk met een memo aangegeven dat het nog geen besluit van B&W betreft. Ook uit het gesprek met ambtenaren blijkt dat over het onderhoudsovereenkomst destijds geen collegebesluit is genomen. De destijds betrokken wethouder Wesselius geeft aan niet meer te weten waarom de overeenkomst niet is getekend door de gemeente en dhr. Xxx. Wel geeft hij aan dat het voltallige college het destijds eens was met de gemaakte afspraken.

Wethouder Schouwerwou, die in 2014 na de fusie naar gemeente De Fryske Marren het dossier Ny Sudersé heeft overgenomen, geeft aan dat ze in eerste instantie niet op de hoogte was van de (niet-ondertekende) onderhoudsovereenkomst en de verplichtingen van het zwembad om jaarlijks verantwoording af te leggen aan de gemeente. Na het faillissement van een van de exploitanten van het zwembad en vragen van de raad in 2015, kwam ook de onderhoudsovereenkomst ter sprake. De wethouder geeft aan dat zij deze onderhoudsovereenkomst destijds (in 2015) wel met dhr. Xxx en ambtenaren heeft besproken. Daarbij is gezegd dat er een oplossing gevonden moest worden voor het schoonmaken van het strand *'of het strand wordt door dhr. Xxx zelf schoongemaakt of wij betalen niet'*.

Uit een gespreksverslag van maart 2015 blijkt dat met dhr. Xxx is afgesproken dat de onderhoudsovereenkomst van het strand wordt voorgelegd ter ondertekening. Verder blijkt uit een mail van mei 2015 dat dhr. Xxx akkoord gaat met de inhoud van de onderhoudsovereenkomst. Er is vervolgens door beide partijen geen handtekening onder het contract gezet. De betrokken wethouder kan zich niet meer herinneren waarom er geen gevolg aan is gegeven.

Mondeel en de gemeente hebben afgesproken dat vanaf 2019 geen betalingen meer plaats zullen vinden voor het strandonderhoud en dat de heer Xxx niet zal worden gekort als er niet wordt voldaan aan de minimumvoorwaarden voor het maatschappelijk gebruik van het zwembad. Afgesproken wordt de minimumvoorwaarden te actualiseren.

Vanaf 2019 hebben er geen betalingen voor het strandonderhoud plaats gevonden. De aanleiding hiervoor is, aldus betrokken ambtenaar, dat in 2018 een bezuinigingsronde heeft plaats gevonden waarin alle uitgaven tegen het licht zijn gehouden. Bij deze ronde kwamen ook de uitgaven voor het strandonderhoud wederom aan het licht. In overleg met de wethouder is destijds besloten om deze uitgaven stop te zetten. Dhr. Xxx geeft zelf aan dat het stopzetten van de betalingen op zijn eigen verzoek heeft plaats gevonden. Vanwege commotie in de raad en de media over de vergoeding van het strandonderhoud heeft hij de wethouder gezegd dat hij wil afzien van de vergoeding, omdat het zorgde voor te veel onrust, aldus dhr. Xxx. Daartegenover heeft dhr. Xxx gesteld dat de minimumvoorwaarden zoals ze in het originele

contract staan wel geactualiseerd dienen te worden. In de betaalbaarstelling van de gemeente aan de heer Xxx over 2019 wordt een vergelijkbaar beeld geschetst; daarin wordt aangegeven dat de bijdrage per 2019 is komen te vervallen en dat daar tegenover staat dat de minimumvoorwaarden voor het maatschappelijk gebruik geactualiseerd gaan worden.

- ***In hoeverre is voldaan aan de gemaakte afspraken?***
- ***Hoe is invulling gegeven aan verantwoording aan en controle door de gemeente?***

De gemeente is in het bezit van alle jaarverantwoordingen met betrekking tot de minimumvoorwaarden voor maatschappelijk gebruik

Het zwembad is in november 2012 geopend. De eerste jaren na opening heeft de gemeente geen schriftelijke verantwoording van genoemde minimumvoorwaarden opgevraagd of ontvangen. Halverwege 2015 heeft de gemeente de verantwoording van de bezoekersaantallen over 2013 – 2014 opgevraagd en ontvangen. Daarna heeft de gemeente tot 2018 jaarlijks de verantwoording over de bezoekersaantallen over voorgaande jaren ontvangen. Gedurende de looptijd van dit onderzoek zijn de bevindingen van de accountant over 2018 en 2019 door de gemeente opgevraagd en in juni 2020 gedeeld door de heer Xxx. De verantwoordingen over 2018 en 2019 bleven in eerste instantie achterwege vanwege de gezamenlijke intentie om tot nieuwe verantwoordingsafspraken met betrekking tot (de minimumvoorwaarden van) het maatschappelijk gebruik te komen.

Uit de gedeelde verantwoordingen blijkt dat niet altijd wordt voldaan aan gestelde minimumvoorwaarden. Dit komt mede doordat externe ontwikkelingen van invloed zijn op de bezoekersaantallen.

Zo is het aantal bezoekers voor schoolzwemmen de laatste jaren gedaald tot onder de minimumvoorwaarde. De reden hiervan is dat de gemeente heeft bezuinigd op het schoolzwemmen, waardoor er logischerwijs minder bezoekers voor het schoolzwemmen waren. Zoals eerder beschreven heeft de gemeente inmiddels afgesproken dat de heer Xxx niet meer wordt afgerekend op basis van de minimumvoorwaarden die bij de totstandkoming van het contract zijn vastgesteld. De belangrijkste redenen hiervoor is dat er momenteel wordt beoordeeld op concrete aantallen, terwijl deze aantallen ook onderhevig zijn aan externe ontwikkeling. Dergelijke ontwikkelingen hebben gevolgen voor de bezoekersaantallen.

Naast de eisen aan minimumaantal bezoekers en openingsuren is ook een eis gesteld om een geldig certificaat van Keurmerk Veilig & Schoon in bezit te hebben. Het zwembad is sinds november 2016 in bezit van het keurmerk Veilig & Schoon. Naar aanleiding van een herkeuring is het keurmerk in 2017 opgeschort, waarna het sinds oktober 2017 weer is toegekend. Het keurmerk is in januari 2020 weer opgeschort en in augustus 2020 na herkeuring weer opnieuw verstrekt. De (redenen van de) opschortingen van het keurmerk waren niet bekend bij de gemeente.

De gemeente is voornemens de minimumvoorwaarden te actualiseren. Hier wordt al enkele jaren over gesproken.

Al in 2015 is besproken dat de minimumvoorwaarden mogelijk niet meer realistisch zijn. In november 2017 wordt in een advies aan het college naar aanleiding van de jaarcijfers van 2016 gesteld dat de gestelde minimumvoorwaarden niet actueel meer zijn en dat er aan de hand van de minimumeisen niet gekort zal worden op de vergoeding. Er wordt ook aangegeven dat er gezocht gaat worden naar beter passende, actuele voorwaarden die gesteld kunnen worden aan het maatschappelijk gebruik. Tot op heden zijn deze afspraken nog niet tot stand gekomen. De redenen die hiervoor genoemd worden zijn onder andere een wisseling van exploitant. Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de intentie is om niet meer met bezoekersaantallen te werken maar meer in de vorm van service- of prestatienormen, denk daarbij aan uren openstelling voor specifieke bezoekersgroepen.

Naast de schriftelijke verantwoording, heeft de gemeente periodiek gesprekken met de heer Xxx

De gemeente voert periodiek gesprekken met de heer Xxx. Van de meeste gesprekken zijn geen gespreksverslagen beschikbaar. De gemeente monitort de overige afspraken in het contract, zoals de staat van het onderhoud of de tariefstelling voor onder andere verenigingen en leeszwekken niet actief, enkel op basis van signalen of meldingen van derden. Een voorbeeld hiervan zijn de signalen van de zwemvereniging dat de tarieven, tegen afspraken uit het contract in, verhoogd zouden worden.

- ***Hoe is de gemeenteraad door het college betrokken en geïnformeerd over dit dossier?***
- ***Wat heeft de gemeenteraad met de gedeelde informatie gedaan?***

In hoofdstuk 4.2 is in een tijdlijn weergegeven wanneer, waarover en hoe de gemeenteraad is geïnformeerd en in hoeverre de gemeenteraad de tot haar beschikking staande instrumenten heeft ingezet.

Na de start van het zwembad in 2012 is, afgaande op de informatie die ons ter beschikking is gesteld, de raad tot eind 2014 niet geïnformeerd over (de verantwoording van) het zwembad en heeft de raad hierover geen vragen gesteld. Een mogelijke reden hiervoor is dat deze periode in het teken heeft gestaan van de gemeentelijke herindeling naar de gemeente De Fryske Marren.

De verantwoordingen over 2012 – 2015 zijn op verzoek van de gemeenteraad gedeeld. Het college heeft in augustus 2020 besloten ook de verantwoordingen over 2017 – 2019 te delen met de raad.

Eind 2014 ontvangt de raad van de toenmalig exploitant van het zwembad een brief waarin de raad door de exploitant geïnformeerd wordt over het faillissement van Ny Sudersé BV (de BV die tot die tijd het zwembad exploiteerde in opdracht van G. J. Mondeel Recreatie BV). Hierna informeert het college de raad over de situatie en worden vanuit de raad vragen gesteld over de verantwoording van de ontvangen vergoedingen. In april 2015 krijgt de raad de informatie dat is afgesproken met de heer Xxx dat er met terugwerkende kracht alsnog cijfers zullen worden aangeleverd over de verantwoording van het maatschappelijk gebruik van het zwembad. De cijfers over 2012, 2013 en 2014 worden in oktober 2015 met de raad gedeeld. In september 2016 zijn de cijfers over 2015 met de raad gedeeld. De verantwoording over 2017 is gedeeld

met het college, waarin ook is geadviseerd om af te wijken van de gestelde minimumvoorwaarden, omdat ze niet meer billijk worden geacht. Deze verantwoording met toelichting over de voornemens om minimumvoorwaarden te wijzigen zijn niet gedeeld met de raad. De overige verantwoordingen (over 2018 en 2019) zijn gedurende dit onderzoek opgevraagd en gedeeld met het college. Het college besloot op 18 augustus 2020 de verantwoording van Mondeel Recreatie B.V. inzake het maatschappelijk gebruik zwembad Ny Sudersé 2017, 2018 en 2019 voor kennisgeving aan te nemen en de raad hierover via een memo te informeren.

De contractstukken zijn op meerdere momenten met de raad gedeeld. De concrete afspraken en totstandkoming van de onderhoudsovereenkomst van het strand zijn niet gedeeld

De overeenkomst, uitnodiging tot inschrijving en sideletters 1 en 2 zijn na ondertekening vertrouwelijk ter kennis gebracht aan de raad. In verband met het al eerder genoemde geheimhoudingsbeding zijn de stukken niet openbaar gemaakt. De onderhoudsovereenkomst van het strand is destijds niet gedeeld met de raad, omdat die separaat zou worden opgemaakt.

In overleg met dhr. Xxx en de gemeente is in 2015 besloten om openheid te geven over de gemaakte afspraken. Dit is uiteindelijk gebeurd in een informatiedocument aan de raad. In dat document worden in grote lijnen de afspraken in het contract besproken en wat de daarbij behorende vergoedingen zijn. Voor wat betreft de onderhoudsovereenkomst wordt de raad geïnformeerd over het bedrag dat wordt betaald voor het onderhoud van het strand en er wordt gesteld dat *'de uitvoering van het onderhoud/schoonhouden van dit strandgebied nog niet tot in detail is geregeld'*. Voor zover bekend, is destijds de overeenkomst zelf niet gedeeld met de raad en is de raad ook niet geïnformeerd over de verplichtingen van dhr. Xxx die tegenover de bijdrage staan.

In 2018 zijn door de raad vragen gesteld over het onderhoud van het strand en door wie het wordt betaald. Wethouder Durksz antwoordt hierop dat het wijkbeheer het onderhoud van het strand verzorgt en dat dit voorheen gebeurde door de gemeente onder toezicht van de pachter. Omdat dit niet meer goed beviel, wordt het onderhoud nu volledig door wijkbeheer uitgevoerd, aldus de wethouder. De wethouder geeft daarbij aan dat de gemeente met de opdrachtnemer in overleg is over de vergoeding voor het schoonhouden van het strand.

In november 2018 worden door NCPN wederom vragen gesteld over de vergoeding die de heer Xxx ontvangt voor het schoonhouden van het strand en welke afspraken hierover zijn gemaakt. Daarnaast wordt gevraagd of de gemeente voornemens is het contract op te zeggen en de verstrekte vergoedingen terug te vorderen, omdat de heer Xxx in gebreke zou zijn. De wethouder zegt toe dat hij schriftelijk terugkomt op de gestelde vragen.

Op 25 maart 2019 zijn door de FNP en NCPN schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van het vragenhalfuurtje in november 2018 en een krantenartikel waarin is opgenomen dat de gemeente niet meer betaalt voor het strandonderhoud en dat reeds betaalde vergoedingen niet teruggevorderd zullen worden. De vragen gaan onder andere over de afspraken die zijn vastgelegd met betrekking tot het strandonderhoud. Het college antwoordt hierop dat er destijds niet is vastgelegd en door partijen ondertekend wie welke schoonmaakwerkzaamheden zou gaan verrichten en dat de gemeente daarom het schoonhouden van het strand ten behoeve van de strandbezoekers is blijven uitvoeren. Voor wat betreft de afspraken over het

strandonderhoud wordt verwezen naar het contract en de twee sideletters. Tijdens een raadsvergadering in juni 2019 komen de genoemde vragen en antwoorden ook aan bod. Tijdens deze vergadering geeft betrokken wethouder Boerland aan dat in Sideletter 2 staat dat er nog afspraken gemaakt worden voor het schoonmaken van het strand. Op basis van gesprekken intern en met de heer Xxx is de wethouder tot de conclusie gekomen dat dit destijds niet is gebeurd en dat hij niet anders kan dan daaruit opmaken dat het bedrag onderdeel is geweest van onderhandelingen over de totale vergoeding.